

UČEBNÉ OSNOVY

ISCED I. PRIMÁRNE VZDELÁVANIE – I. STUPEŇ ZŠ

SLOVENSKÝ JAZYK A LITERATÚRA

1. Charakteristika predmetu

Učebný predmet slovenský jazyk a literatúra má vo vzdelávaní nezastupiteľné miesto. Je základným prostriedkom pre nadobúdanie kultúrnej gramotnosti žiaka, jeho kľúčových kompetencií. Umožňuje porozumenie a osvojenie si poznatkov vo všetkých vzdelávacích oblastiach. Z tohto dôvodu má v systéme primárneho vzdelávania kľúčové, centrálné postavenie. Spôsobilosti, ktoré žiak v rámci tohto učebného predmetu nadobudne, majú zásadný vplyv na jeho vzdelávanie aj v ďalších vzdelávacích oblastiach, učebných predmetoch. Kvalita spôsobilostí používať materinský jazyk zásadne ovplyvňuje aj komunikáciu žiaka s jeho okolím, vytváranie vzťahov s inými ľuďmi a formuje zaradenie žiaka do spoločnosti. Cieľom výučby slovenského jazyka na primárnom stupni vzdelávania je naučiť spisovný jazyk na takej úrovni, aby ho žiaci vedeli používať v praktickom živote. Používanie jazyka vnímame ako komplexné využívanie všetkých komunikačných zručností – rozprávania, písania, čítania a počúvania.

2. Ciele predmetu

➤ 1. ročník ZŠ

Základným cieľom výučby slovenského jazyka a literatúry v tomto ročníku je osvojenie si kódu grafického zápisu reči, naučiť žiakov písať a čítať. Pre jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra môžeme pre tento ročník formulovať nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka – žiaci sa oboznamujú s grafickým zápisom reči a postupne si osvojujú schopnosť čítať a písať. Väčší dôraz sa kladie nielen na schopnosť prepísať a odpísať texty, ale aj na samostatné tvorivé písanie. Produktívne činnosti súvisiace s písaním zaraďujeme postupne s ohľadom na individuálne schopnosti žiakov. Žiaci sa oboznamujú len s obmedzeným množstvom gramatických a pravopisných pravidiel, napr. žiak rozlišuje vety podľa začiatku a ukončenia, vety prečíta so správnou intonáciou. V slohovej zložke dbáme na to, aby žiaci ústne komunikovali, primerane si rozvíjali slovnú zásobu a maximálne využívali zaužívané konvencie.

Čítanie a literárna výchova – žiaci si osvojujú schopnosť čítať, neskôr čítať s porozumením. Pri čítaní literárnych textov si postupne uvedomujú ich estetické hodnoty.

V prvom ročníku systematicky podporujeme rozvoj všetkých komunikačných zručností. Sústreďujeme sa predovšetkým na: *Rozprávanie*: žiaci si rozširujú aktívnu slovnú zásobu, primerane používajú komunikačné konvencie. Zdokonaľujú svoj ústny prejav rozprávaním krátkych príbehov. Okrem obsahovej stránky ústnych prejavov vyžadujeme od nich aj správnu výslovnosť.

Počúvanie: žiaci si uvedomujú, že počúvanie je neoddeliteľnou súčasťou vzájomnej komunikácie. Počúvajú svojho komunikačného partnera (žiaka, učiteľa, inú osobu) a získané informácie využívajú v následnej komunikácii.

Čítanie: zručnosť čítať žiaci nadobúdajú postupne. Základnou požiadavkou je dosiahnutie určitej úrovne kvality techniky čítania. Postupne na základe individuálnych schopností žiakov vyžadujeme aj čítanie s porozumením.

Písanie: základnou požiadavkou získania primeranej zručnosti písania žiakov je zapamätať si všetky tvary tlačených aj písaných písmen, odpísať a prepísať text.

Obsah učiva v 1. ročníku členíme do troch období: *prípravné, slabikárové a čítankové*.

➤ 2. ročník ZŠ

Špecifickým cieľom výučby spisovného jazyka v druhom ročníku je osvojenie si prvotných princípov jazykového systému. Žiaci sa začínajú oboznamovať s gramatickými a jazykovými pravidlami. Výrazne sa zdokonaľujú v technike čítania a písania, ako aj v čítaní s porozumením. Oboznamujú sa so samostatnou tvorbou textu. Jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra majú v tomto ročníku nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka – žiaci si začínajú osvojovať teoretické vedomosti o jazykových pravidlách a systéme jazyka. Uplatňujú jazykové pravidlá v písomnom prejave, nielen pri odpise a prepise, ale tiež pri veku primeranej jazykovej analýze textu. Dbajú na rozvoj komunikačných kompetencií a kladú dôraz na hovorenú reč.

Čítanie a literárna výchova - žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania, zapamätajú si určené literárne pojmy, vnímajú estetickú stránku literárneho diela. Na primeranej úrovni uskutočňujú obsahovú analýzu textu, čítajú s porozumením, identifikujú informácie uvedené priamo v texte.

V druhom ročníku systematicky podporujeme u žiakov rozvoj všetkých komunikačných zručností. Sústreďujeme sa predovšetkým na: *Rozprávanie*: – zautomatizovanie primeraného používania komunikačných konvencií. Zdokonaľovanie spôsobilostí samostatného rozprávania a rozprávania podľa predlohy. Žiaci postupne nadobúdajú skúsenosti pri ústnej prezentácii výsledkov svojej práce a pri riešení rôznych úloh.

Počúvanie: žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedia reprodukovať počuté informácie. Od žiakov vyžadujeme porozumenie inštrukciám učiteľa pri riešení úloh.

Čítanie: žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania a v porozumení čítaného textu. Vyžadujeme od nich reprodukovanie informácií, ktoré sú uvedené v texte priamo podľa otázky formulovanej učiteľom. Pri čítaní literárnych textov si žiaci uvedomujú podobnosť textov v niektorých ich charakteristikách. Na základe tejto podobnosti sa pokúsia vysvetliť význam literárnych pojmov.

Písanie: žiaci sa zdokonaľujú v písaní správnych tvarov všetkých písaných písmen. Postupne zvyšujeme požiadavky na písanie samostatných viet podľa zadania a na samostatnú tvorbu textov.

➤ 3. ročník

Špecifickým cieľom jazykového vyučovania v treťom ročníku je zvládnutie učiva, zameraného na pravopisné pravidlá. Žiaci získavajú základné poznatky o jazykovom systéme slovných druhov, zvlášť ohybných slovných druhov. Intenzívna pozornosť sa venuje práci s textom. Žiaci rozlišujú slohové útvary: rozprávanie, opis, oznámenie, správa a i. Zvyšujeme požiadavky na čítanie s porozumením a na samostatnú tvorbu textov podľa zadania. Jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra majú v tomto ročníku nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka - osvojenie si základných pravopisných pravidiel a kľúčových pojmov o jazykovom systéme, slovných druhoch na elementárnej úrovni. Nadobudnutie spôsobilosti ústne prezentovať výsledky svojej práce, rozprávať podľa predlohy alebo zadania. Napísať krátke útvary podľa špecifického zamerania učiva.

Čítanie a literárna výchova – zdokonaľovanie techniky čítania, osvojenie si významu určených literárnych pojmov, estetické vnímanie literárneho diela, obsahová analýza textu na primeranej úrovni, čítanie s porozumením. Identifikácia informácií priamo uvedených v texte, formulovanie otázok k týmto informáciám a identifikovanie informácií uvedených v texte nepriamo.

Pre jednotlivé zložky učebného predmetu *slovenský jazyk a literatúra* môžeme v tomto ročníku formulovať nasledovné špecifiká: *Rozprávanie*: žiaci dokážu rozprávať samostatne a podľa predlohy. Ústne prezentujú výsledky svojej práce pri riešení rôznych úloh.

Počúvanie: žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedia formulovať otázky k informáciám zadaným v prezentovanom texte. Od žiakov vyžadujeme, aby porozumeli nielen inštrukciám učiteľa pri riešení úlohy, ale aby nadobudli aj spôsobilosť vyžiadať si chýbajúce informácie.

Čítanie: žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania a v porozumení čítaného textu. Vyžadujeme porozumenie informáciám, ktoré sú v texte uvedené nepriamo na základe otázky formulovanej učiteľom. Žiaci triedia texty podľa ich vlastností.

Písanie: žiaci čitateľne prepisujú a odpisujú text. Samostatne tvoria krátke texty podľa zadania učiteľa.

➤ 4. ročník

Vo štvrtom ročníku sa systematizuje učivo z jazykového systému. K ohybným slovným druhom sa postupne pridávajú neohybné slovné druhy. Žiaci si osvojujú ďalšie pravidlá slovenského pravopisu. V priebehu celého školského roka intenzívne pracujú s textami, zameriavajú sa na porozumenie ich obsahu a pomenovanie ich základných vlastností. Zvyšujú sa požiadavky na kvalitu vytvorených textov v hovorenej aj písanej podobe. Pre jednotlivé zložky učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra formulujeme nasledovné špecifiká:

Jazyková a slohová zložka – rozširovanie poznatkov o jazykovom systéme, slovných druhoch. V slohu sa zameriame na zautomatizovanie používania pravopisných pravidiel v písomnom prejave žiakov. Zdokonaľujeme u žiakov spôsobilosti vedieť ústne prezentovať výsledky svojej práce, rozprávať podľa zadania, predlohy a samostatne tvoriť písomne texty.

Čítanie a literárna výchova – u žiakov sa zameriame na zdokonaľovanie techniky čítania, osvojenie si významu ďalších určených literárnych pojmov, na estetické vnímanie literárneho diela a obsahovú analýzu textu na primeranej úrovni. Pri čítaní s porozumením žiaci identifikujú informácie uvedené v texte priamo aj nepriamo a formulujú otázky k týmto informáciám.

Pre jednotlivé zložky učebného predmetu *slovenský jazyk a literatúra* formulujeme nasledovné špecifiká:

Rozprávanie: žiaci disponujú spôsobilosťou samostatne rozprávať a rozprávať podľa predlohy. Ústne prezentujú výsledky svojej práce pri riešení rôznych úloh. Odpovedajú na otázky zamerané na prezentované informácie.

Počúvanie: žiaci sa zdokonaľujú v spôsobilosti počúvať partnera v rámci komunikácie. Nadobúdajú skúsenosti pri počúvaní spolužiakov pri ich prezentáciách, vedia formulovať otázky k prezentovanému textu. Snažia sa porozumieť inštrukcii učiteľa pri riešení úlohy a vedia si vyžiadať chýbajúce informácie. Formulujú inštrukcie k práci so spolužiakom, pri skupinovej práci.

Čítanie: žiaci sa zdokonaľujú v technike čítania, predovšetkým v porozumení čítaného textu a v technike čítania so správnou intonáciou a dôrazom na prednes. Vedia porozumieť informáciám, ktoré sú v texte uvedené priamo aj nepriamo podľa otázky formulovanej učiteľom.

Písanie: žiaci čitateľne prepisujú a odpisujú text. Samostatne píšú texty podľa zadania učiteľa.

Hlavným cieľom vyučovania slovenského jazyka na 1. stupni základnej školy je naučiť žiakov spisovnú podobu materinského jazyka, osvojiť si správny pravopis a gramatiku, rozvíjať vyjadrovacie (komunikačné) schopnosti a to na úrovni ústnej i písomnej a najmä naučiť ich myslieť v súvislostiach, komunikovať (ústne a písomne) na primeranej úrovni a naučiť ich rozumieť jazykovým prejavom z obsahovej stránky. Dôležitým cieľom je rozvíjanie a preferovanie komunikačných schopností žiakov, ktoré budú východiskom ich ďalšieho vzdelávania v slovenskom jazyku i v ostatných vyučovacích predmetoch s ohľadom na ich špecifické potreby. Vo vyučovacom procese je preto žiaduce preferovať komunikatívno – zážitkový model, podnecovať aktivitu žiakov, vytvárať u žiakov hodnoty a postoje zamerané na príjem umeleckého textu – čítanie, deklamácia, počúvanie, analýza, interpretácia a hodnotenie, budovať sebadôveru žiakov, viesť ich k vyjadrovaniu vlastných postojov a názorov, k zvládnutiu základných pravidiel medziľudskej komunikácie, pozitívnemu vzťahu k jazyku v rámci interkultúrnej komunikácie. Nezanedbateľnou je i literárna zložka jazyka. Prostredníctvom nej sa žiaci zoznamujú s literárnymi dielami a ich tvorcami a vytvárajú k nim svoj vzťah. Vyučovaním slovenského jazyka a literatúry tu chceme rozvíjať a posilniť kvalitu čitateľskej gramotnosti (klásť dôraz nielen na umelecký, ale aj vecný text a využívať rôzne techniky a druhy čítania s porozumením), komunikačné

spôsobilosti žiakov v ústnom a písomnom prejave (funkčne používať jazyk v komunikačných situáciách, osvojiť si verbálne i neverbálne výrazové komponenty, adekvátne interpretovať komunikačnú situáciu, veku primerane ovládať schopnosť ústnej a písomnej komunikácie). Hlavný cieľ predmetu je možné bližšie špecifikovať. Cieľom vyučovania slovenského jazyka a literatúry na 1. stupni ZŠ je predovšetkým:

- + Osvojiť si základy písanej reči (čítania a písania).
- + Osvojiť si návyky správnej výslovnosti.
- + Zdokonaľovať komunikačné zručnosti, prehľbovať si zručnosti správneho jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa. Vedieť komunikovať korektne.
- + Získať základné poznatky o zvukovej stránke jazyka
- + Získavanie kvalitných ortografických návykov a zručností.
- + Zvládnutie základov pravopisnej a výslovnostnej normy.
- + Osvojiť si základné pravidlá pravopisu a znalosť písma.
- + Osvojiť si elementárne vedomosti v rovine lexikálnej, morfolologickej, syntaktickej a štylistickej.
- + Získavať poznatky o zvukovej stránke jazyka.
- + Učiť sa vyhľadávať informácie o jazyku v slovníkoch, encyklopédiách a v elektronických zdrojoch.
- + Poznávať jazykové prostriedky a vedieť ich využívať v jazykovom systéme.
- + Viest' žiakov k presnému mysleniu a jeho využitiu v oblasti ústnej aj písomnej komunikácie.
- + Rozvíjať schopnosť žiaka porozumieť textu, čítať text „aj medzi riadkami“, uvažovať o ňom.
- + Zdokonaľovanie techniky čítania.
- + Hlasové a dychové cvičenia.
- + Nácvič správnej artikulácie, správneho dýchania a spisovnej výslovnosti.
- + Reprodukcie literárnych textov.
- + Analýza deja, práce s ilustráciami.
- + Tvorivá dramatika.
- + Nadobúdanie lepších čitateľských zručností prostredníctvom čítania doplnkovej (časopiseckej a knižnej) literatúry.
- + Orientácia v triednej, školskej a miestnej knižnici.
- + Pestovanie úcty k materinskému jazyku.

Hlavný cieľ predmetu sa naplňuje cez plnenie ďalších špecifických a čiastkových cieľov predmetu v jednotlivých ročníkoch na 1. stupni ZŠ.

Kľúčové kompetencie

Poznávacie a rečové kompetencie

Percepčno-motorické zručnosti:

1. čítať písmená abecedy a arabské číslice aj v súvislosti s učivom v matematike,
2. odpísať alebo podľa diktovania napísať jednoduchý text a arabské číslice.

Pamäťové, klasifikačné a aplikačné zručnosti:

1. zapamätať si základné informácie a vedieť ich použiť v praxi,
2. v písomnom prejave aplikovať pravopisnú normu určenú pre 1. ročník ZŠ.

Analytické zručnosti:

1. fonologické schopnosti – analýza zvukovej roviny jazyka na úrovni vety, slova, slabiky, identifikácie rýmu a aliterácií,
2. v prípravnej etape nácviku čítania vedieť analytickými činnosťami v spojení s využívaním sluchového rozlišovania hlások určiť prvú hlásku slova. Ovládanie detailnej analýzy slova podriadiť postupne sa rozširujúcim čitateľským schopnostiam žiakov v šlabikárovom (návčičnom) období, a to v stúpajúcej náročnosti od slabík po jednoduché slová.

Tvorivé zručnosti:

1. porozprávať krátky príbeh (vlastný zážitok alebo vymyslený príbeh),
2. porozprávať príbeh podľa predlohy (podľa obrázkov, podľa názvu),
3. dokončiť rozprávanie alebo neukončenú rozprávku alebo iný literárny žáner,
4. zdramatizovať kratší prozaický alebo básnický text. Žiaci si rozdelia úlohy z textu a snažia sa zahrvať krátky príbeh z textu. Dbáme na správny prednes, artikuláciu, gestikuláciu, pohyb.

Verejná prezentácia textu, verejný prejav:

1. pri ústnom prejave dodržiavať správne dýchanie, artikuláciu a spisovnú výslovnosť na (primeranej) úrovni žiaka 1. ročníka ZŠ,
2. osvojiť si výslovnostnú normu s uplatnením suprasegmentálnych javov,
3. reprodukovať umelecký text (doslovne, podrobne, stručne). Ak učiteľ spozoruje, že žiak sa len veľmi ťažko naučí naspamäť básničku alebo iný text, môže ho vyzvať, aby sa ho naučil aspoň stručne alebo aby ho podrobne zreprodukoval.

Informačné zručnosti:

1. naučiť žiaka poznať a používať jazykové slovníky a príručky (platí od 2. ročníka ZŠ a na primeranej úrovni).

Komunikačné zručnosti:

1. adekvátne komunikovať s prihliadnutím na komunikačnú situáciu,
2. vyjadrovať sa neverbálne a reagovať na neverbálnu komunikáciu,
3. naučiť žiaka verejne sa prezentovať a obhájiť si vlastný názor.

3. Výchovo-vzdelávacie stratégie

Formy a metódy

O metódach a formách práce rozhoduje učiteľ. Pri voľbe vyučovacích metód, foriem, techník je hlavným kritériom ich výberu obsah vyučovania, individualita žiakov a klíma triedy tak, aby bola naplnená miera efektivity plnenia vyučovacieho cieľa a rozvíjali sa kľúčové kompetencie žiakov pre daný predmet. Pri výučbe slovenského jazyka sa snažíme vhodne využívať alternatívne, aktivizujúce a progresívne formy a metódy vyučovania. Vybrané metódy, formy sú veku primerané a zvolené tak, aby podporovali motiváciu, záujem a tvorivé činnosti žiakov.

Ide najmä o tieto **metódy**:

- metódy získavania štylistických vedomostí (poznávanie sprostredkované učiteľom, pozorovanie ukážkových jazykových prejavov a ich analýza, posudzovanie textov z bežnej komunikačnej praxe);

- metódy nácvičné – slohové cvičenia nižšieho typu (odpisovanie, napodobňovanie, imitovanie, mechanická reprodukcia, práca s otázkami, práca s básnickým textom, spojenie výtvarného prejavu s rozprávaním, práca s ilustráciami a obrázkami) a slohové cvičenia vyššieho typu (štylizačné, textové).

Na základe interakcie medzi účastníkmi edukačného procesu využívame metódy:

- dvoj pólovej interakcie žiak – obsah (tiché čítanie s porozumením, samostatné riešené jazykové cvičenia, samostatné zhotovovanie projektov, produkčné textové cvičenia);
- troj pólovej interakcie žiak – spolužiaci – obsah (partnerské vyučovanie, práca v skupinách, kooperatívne vyučovanie)
- štvor pólovej interakcie učiteľ – žiak – spolužiaci – obsah (rozhovor, vysvetľovanie, rozprávanie, názorno-demonštračné a manipulačné metódy, beseda, debata, diskusia, dramatizácia, tvorivá dramatika, metódy rozvíjania kritického myslenia, zhotovovanie projektov, didaktické hry, metódy využívania IKT).

Na základe cieľovej zameranosti využívame metódy:

- utvárania jazykovej kompetencie žiaka (riadený induktívny rozhovor, pozorovanie, kognitívne jazykové cvičenia, aplikačné jazykové cvičenia, riadený deduktívny rozhovor, štylizačné cvičenia, cinquain, pojmová mapa);
- rozvíjania komunikačných zručností žiaka (cvičenia na rozvíjanie fonematického sluchu, štruktúrované počúvanie, zvukové hádanky, štruktúrované čítanie, výzvovo-otázkové podnety, imitácia hovorená alebo písaná, pantomíma, reprodukcia textu, dramatizácia textu, rôzne dychové, hlasové a artikulačné cvičenia, cvičenia na funkčné používanie popri jazykových prostriedkoch, výrazné čítanie, dialogizované čítanie, invenčné a selekčné cvičenia (štylizačné, brainstorming, zhukovanie, tvorivá vizualizácia), nácvik konverzačných rituálov, rolový dialóg, rečnicke cvičenia, rôzne námetové hry, situačné a inscenačné metódy, kompozičné cvičenia, kompozično-štylizačné cvičenia, tvorivé písanie, metódy úpravy a opravy textov);
- formovania komunikačných a osobnostných postojov a hodnôt (komparačné cvičenia, skupinová diskusia, kooperatívne aktivity, voľné písania, tvorivé písanie);
- diagnostikovania komunikačnej kompetencie žiaka (kontrolné jazykové cvičenia, hodnotiaci komplex výzvovo-otázkových podnetov, diagnostické využitie pojmovej mapy, kontrolné testy, participačné pozorovanie, hodnotenie súvislých hovorených a písaných produktov žiaka).

Na základe obsahu využívame:

- jazykové cvičenia (výslovnostné, pravopisné, lexikálne, morfológické, syntaktické, kombinované)
- slohové cvičenia.

formy práce:

- individuálna, samostatná práca
- práca vo dvojiciach
- skupinová práca (v trojiciach, štvoriciach či väčších skupinkách)
- frontálna, hromadná práca.

Učebné osnovy a vzdelávacie štandardy	
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Predmet	Slovenský jazyk a literatúra
Ročník	Prvý
Časová dotácia	9 hod.týždenne ; 297 hod.ročne

4. Ciele učebného predmetu v 1. ročníku

Jazyk slovenský v 1. ročníku základnej školy má prioritné a špecifické postavenie. Schopnosť čítať a písať je jedna zo základných životných kompetencií, ktorých základ žiaci získavajú práve v 1. ročníku ZŠ. Žiak si z predškolského obdobia prináša so sebou určité jazykové zručnosti a návyky, ktoré má následne rozvíjať.

Hlavným vzdelávacím cieľom v 1. ročníku je naučiť dieťa čítať a písať, správne sa vyjadrovať-rozprávať, rozvíjať slovnú zásobu, komunikačné schopnosti, počúvanie, porozumenie informáciám a myslenie žiaka. Gramotnosť je nevyhnutným predpokladom pozitívneho duševného rozvoja dieťaťa, jeho ďalšieho vzdelávania a kultúrňovania.

Učiteľ vedie žiaka:

- k správne a plynulému čítaniu s porozumením, výstižnému vyjadrovaniu sa ústnou a písomnou formou v rozličných komunikačných situáciách
- k vytváraniu kladného vzťahu k čítaniu a knihám, a prostredníctvom nich k materinskému jazyku, ako nositeľovi národných tradícií a formovania národného povedomia žiaka.
- k osvojeniu si správneho a kultúrneho vyjadrovania / čítaním a reprodukováním /, poznávaniu a spájaniu si názorného zobrazenia so slovným pomenovaním, osvojeniu si techniky písania – zvládnutie jednotlivých tvarov písmen
- k uplatňovaniu vlastného rozhodovania a samostatnej činnosti – buduje si zdravé sebavedomie, pocit istoty a vytvára si vlastný názor, vytrvalosti a sústavnosti pri plnení zadaných úloh
- k dosiahnutiu čo najlepších výsledkov, k zodpovednosti za kvalitu výsledkov svojej práce, pozitívnemu vzťahu k učeniu

Žiak:

- ✚ Osvojí si základy písanej reči (čítania, písania).
- ✚ Osvojí si základné pravidlá pravopisu a znalosti písma.
- ✚ Osvojí si návyky správnej výslovnosti.
- ✚ Prehlbuje zručnosť jednoduchého a súvislého vyjadrovania sa.
- ✚ Rozvíja komunikačné schopnosti – rozprávanie a počúvanie.

5. Obsah učiva v 1.ročníku

Jazyk slovenský v 1. roč. ZŠ sa člení na dve základné zložky **ČÍTANIE** a **PÍSANIE**. To znamená, že jedna vyučovacia hodina obsahuje obidve zložky. Poradie a dĺžku týchto častí si určuje učiteľ sám v závislosti od náročnosti preberaného učiva a podľa aktuálnych potrieb triedy.

Ostatné zložky slovenského jazyka – **LITERATÚRA, JAZYKOVÁ VÝCHOVA a SLOH** sú organickou súčasťou týchto dvoch základných zložiek, a preto na ne nie sú vyčlenené osobitné hodiny. To znamená, že súbežne s osvojovaním čítania a písania plní učiteľ ďalšie úlohy vyplývajúce z týchto zložiek:

- rozvíja komunikačné a vyjadrovacie schopnosti žiakov so zameraním sa na kultúru jazyka, **počúvanie a rozprávanie**
- rozširuje slovnú zásobu žiakov, najmä tým, že sa vo svojom vyjadrovaní neobmedzuje len na okruh slov doteraz deťom známym, ale postupne zaraďuje i výrazy, ktoré zatiaľ v slovníku detí chýbajú,
- dbá na čistotu jazyka, najmä prostredníctvom vlastného vzorného vyjadrovania,
- zoznamuje deti s pravopisnými javmi v rozsahu určenom v časti PÍSANIE,
- prostredníctvom vlastného hlasného čítania zoznamuje deti s rôznymi literárnymi útvarmi primeranými veku, najmä so zameraním na ich citové pôsobenie. Využíva k tomu predovšetkým texty zo šlabikára a čítanky a inú vhodnú detskú literatúru, najmä od slovenských autorov. Vedie so žiakmi rozhovory o prečítanom, kladie otázky, dbá na formovanie postojov k čítaniu s porozumením.

ZVUKOVÁ STRÁNKA JAZYKA – nevymedzujú sa presne požiadavky na vedomosti a zručnosti žiakov

Obsah:

- spisovná výslovnosť
- spisovné vyjadrovanie.

Tematické celky a časová dotácia

Obsah čítania a písania v 1. ročníku je rozčlenený do troch období:

PRÍPRAVNÉ.....40 hodín

Tematické celky:

Čítanie

1. Rozvoj komunikačných a vyjadrovacích schopností – **rozprávanie, počúvanie**
2. Analytické činnosti: veta, slovo, slabika
2. Grafické znázorňovanie vety,
4. Grafické delenie slov na slabiky
5. Určovanie pozície hlások v slove
6. Detailná analýza slova na hlásky – určovanie pozície hlások v slove
7. Poznávanie písmen,
8. Čítanie slov po písmenách

Písanie

1. Systém uvoľňovacích cvikov
2. Návčik písania prípravných cvikov
3. Rozvoj analytických schopností – schopností postrehnúť základné čiary a línie v jednotlivých písacích cvikoch, neskôr i v samotných písmenách

NÁCVIČNÉ (ŠLABIKÁROVÉ).....194 hodín

Tematické celky:

Čítanie

1. Využívanie písmen veľkej tlačenej abecedy pri čítaní pre uľahčenie a urýchlenie chápania princípu čítania
2. Osvojovanie – čítanie písmen slovenskej abecedy – v závislosti na poradí, ako sú uvedené v používaných platných učebniciach
3. Detailná analýza slov a určovanie pozície hlások v slove
4. Čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov, ktoré obsahujú otvorené slabiky
5. Čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov, ktoré obsahujú slabiky so spoluhláskovou skupinou
6. Čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov, ktoré obsahujú viacnásobnú spoluhláskovú skupinu
7. Čítanie slabík, slov viet a krátkych textov, ktoré obsahujú slabičné r - í, l - í
8. Čítanie písaných písmen, slabík, slov, viet a krátkych súvislých textov.

Písanie

1. Osvojovanie si písania písmen slovenskej abecedy v poradí závislom od používaných učebníc a písaniek
2. Spájanie písmen do slabík a slov
3. Odpis písaných písmen, slabík, slov a viet
4. Prepis tlačенých písmen, slabík, slov a viet
5. Písanie slov a jednoduchých viet podľa diktovania
6. Podporovanie vlastného a tvorivého písania veľkou tlačenou abecedou.

ČÍTANKOVÉ63 hodín

Čítanie

1. Zdokonaľovanie techniky čítania
2. Čítanie s porozumením
3. Cvičenie správnej intonácie
4. Voľná reprodukcia prečítaného textu
5. Vyjadrenie pocitov vyvolaných prečítaným textom /smutné, zábavné, poučné.../ - vnímanie umeleckých textov rôznych žánrov
6. Príprava na prechod k tichému čítaniu

Čítanie o škole, čítanie o rodine

Čítanie o rodine, čítanie o prírode

Čítanie o prírode, čítanie o veciach

Čítanie rozprávok

Písanie .

1. Zdokonaľovanie techniky písania – odpis a prepis textu.
2. Písanie podľa diktovania.
3. Vytváranie spôsobilosti samostatne sa písomne vyjadrovať – tvorivé písanie

6. Vzdelávacie štandardy

Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma
<p><u>PRÍPRAVNÉ OBDOBIE</u> <u>Čítanie</u></p> <p>1. Rozvoj komunikačných a vyjadrovacích schopností, 2. Analytické činnosti: veta, slovo, slabika 3. Grafické znázorňovanie vety 4. Grafické delenie slov na slabiky 5. Určovanie pozície hlások v slove 6. Detailná analýza slova na hlásky – určovanie pozície hlások v slove 7. Poznávanie písmen veľkých tlačенých písmen 8. Písanie slov po písmenách.</p>	<p><u>Žiak na konci prípravného obdobia v 1. ročníku základnej školy vie/dokáže:</u></p> <p>rozprávať podľa obrázka a vlastnej skúsenosti. - pomenovať slovom predmety a osoby na obrázku, - opísať časti obrázka, vyhľadať súvislosti medzi časťami obrázka, - rozprávať dej podľa obrázka, - porovnávať situácie na obrázku s reálnou situáciou, ktorú zažíva -sluchovo rozlišovať hlásky v slove, -vie určiť pozíciu hlások v slove sluchom aj zrakom -zrakovo rozlišovať písmená, -spájať hlásky do slabík, -hovoríť slovo po slabikách, -určovať počet slabík v slove-tvoriť vety podľa vzoru -vie čítať dané tvary veľkých tlačенých písmen podľa predlohy</p>	<p>OSR</p> <p>ENV</p> <p>MEV</p> <p>MUV</p> <p>DOV</p> <p>OŽZ</p> <p>FIG</p> <p>TPPZ</p>
<p><u>Písanie</u></p> <p>1. Systémom uvoľňovacích cvikov zlepšovať predovšetkým predpoklady na zlepšenie jemnej motoriky zápästia a prstov tak, aby žiak mohol v období nácviku písania zvládnuť nároky, ktoré naň písanie kladie. 2. Nácvik písania prípravných cvikov, ktoré sú základnými prvkami písmen v postupnosti od jednoduchých po zložitejšie 3. Rozvíjanie analytických schopností – schopností postrehnúť základné čiary a línie v jednotlivých písacích cvikoch, neskôr i v samotných písmenách.</p>	<p>Žiak vie:</p> <p>-držať správne ceruzku pri písaní, - sedieť správne pri písaní, - dokresliť obrázok podľa zadania, - písať krivé čiary, - písať vodorovné priamky, - vyznačiť základné čiary a línie v jednotlivých písacích cvikoch,</p> <p>-vie napísať jednotlivé predpísané cviky: Sklonové čiary. Vratný ťah. Dolný zátrh. Horný zátrh. Pravý oblúk. Horná slučka. Tlačené tvary písmen A, E, I, O, U. Dolná slučka. Polovál Zložený zátrh. Tlačené tvary písmen H, P, S.</p>	<p>OSR</p> <p>ENV</p> <p>MEV</p> <p>MUV</p> <p>DOV</p> <p>OŽZ</p> <p>TPPZ</p>

<p><u>Rozprávanie</u></p> <p>výslovnosť slovenských hlások</p> <p>predstavenie sa</p>	<p>správne artikulovať a vyslovovať všetky hlásky,</p> <p>predstaviť sa rodným menom a priezviskom.</p>	<p>OSR</p> <p>OŽZ</p> <p>TPPZ</p>
<p><u>Počúvanie</u></p> <p>prijímanie informácií</p>	<p>počúvať a porozumieť informácii od učiteľa, spolužiaka...,</p> <p>pracovať podľa inštrukcie učiteľa.</p>	<p>OSR</p> <p>OŽZ</p> <p>TPPZ</p>
<p><u>NÁCVIČNÉ OBDOBIE - ŠLABIKÁROVÉ Čítanie</u></p> <p>1. Využívanie písmen veľkej tlačenej abecedy pri čítaní pre uľahčenie a urýchlenie chápania princípu čítania</p> <p>2. Osvojovanie – čítanie písmen slovenskej abecedy- v závislosti na poradí ako sú uvedené v používaných platných učebniciach</p> <p>3. Detailná analýza slov a určovanie pozície hlások v slove</p> <p>4. Čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov, ktoré obsahujú otvorené slabiky</p> <p>5. Čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov, ktoré obsahujú slabiky so spoluhláskovou skupinou</p> <p>6. Čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov, ktoré obsahujú viacnásobnú spoluhláskovú skupinu</p> <p>7. Čítanie slabík, slov, viet a krátkych textov, ktoré obsahujú slabičné r - í, l - í.</p> <p>8. Čítanie písaných písmen, slabík, slov, viet a krátkych súvislých textov</p> <p>9. V praktických činnostiach oboznámiť žiakov s funkciou týchto interpunkčných znamienok: bodka, čiarka, otáznik, výkričník, dvojbodka, úvodzovky, rozdeľovník</p> <p>10. V praktických činnostiach rozumieť pojmom rozprávka, príbeh, báseň, text,</p>	<p><u>Žiak na konci šlabikároveho obdobia v 1. ročníku základnej školy vie/dokáže</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - sluchovo určiť pozíciu hlások - odlíšiť dĺžku hlásky - určiť grafickú podobu písmen - čítať všetky tvary písmen - čítať a ako spojku, - rozprávať podľa série obrázkov, - tvoriť vety podľa zadania. - čítať slabiky s písmenami - tvoriť vety podľa zadania - rozlíšiť pojem veta a slovo, - čítať slabiky, - spájať slabiky do slov, slová do viet, - určiť význam prečítaného slova a vety, - čítať krátke vety, - čítať opytovacie vety so správnou intonáciou, - graficky rozlíšiť oznamovaciu a opytovaciu vetu (bodku a otáznik na konci vety), - sluchovo určiť pozíciu novej hlásky v slove, - čítať slabiky a slová vytvorené z daných písmen (tlačené i písané tvary), - čítať opytovacie vety so správnou intonáciou, - čítať slovné spojenia s predložkami v, vo, - graficky rozlíšiť oznamovaciu a opytovaciu vetu (bodku a otáznik na konci vety), - identifikovať jednoduchú informáciu z textu, - určiť význam prečítanej vety, - čítať krátke vety, - porozumieť informácii nepriamo uvedenej v texte, Čitateľská gramotnosť - <p>-rozprávať príbeh podľa obrázkov (komiks).</p> <ul style="list-style-type: none"> - čítať krátky súvislý text, - určiť poradie obrázkov v obrázkovej osnove krátkeho príbehu, <p>-čítať krátky súvislý text napísaný tlačeným alebo písaným písmom,</p> <ul style="list-style-type: none"> - rozlíšiť v texte priamu reč, 	<p>OSR</p> <p>ČIG</p> <p>FIG</p> <p>ENV</p> <p>MEV</p> <p>MUV</p> <p>DOV</p> <p>OŽZ</p> <p>FIG</p> <p>TPPZ</p> <p>RLLK</p>

<p>nadpis, riadok, autor, spisovateľ 12. V praktických a hrových činnostiach viesť žiakov k uvedomovaniu si významu a špecifických funkcií čítania a písania v každodenných životných situáciách</p> <p>orientácia v texte</p>	<ul style="list-style-type: none"> - čítať zvolacie vety so správnou intonáciou, - porozprávať príbeh podľa obrázkovej osnovy, - doplniť správne prídavné meno do slovného spojenia, - riešiť úlohy na porozumenie textu zo šlabikára, -vyvodit' význam slova z kontextu, -dorozprávať príbeh podľa vlastnej fantázie. - dopísať odpoveď na úlohu, - identifikovať slová nesúvisiace s textom, -uhádnuť odpoveď jednoduchej hádanky, - porovnať obsah textu s ilustráciou, - určiť pravdivú a nepravdivú informáciu z textu, - čítať plynule krátky súvislý text, - priradiť správne k slovám vysvetlenie ich významu, - vytvoriť osnovu textu, - reprodukovat' text. <p>čítať text zľava doprava.</p>	<p>OSR</p> <p>ČIG</p> <p>FIG</p> <p>ENV</p> <p>MEV</p> <p>MUV</p> <p>DOV</p> <p>OŽZ</p> <p>TPPZ</p>
--	--	---

<p><u>Písanie</u></p> <p>1. Osvojovanie si písania písmen slovenskej abecedy v poradí závislom od používaných učebníc a písaniek</p> <p>2. Spájanie písmen do slabík a slov</p> <p>3. Odpis písaných písmen, slabík, slov a viet</p> <p>4. Prepis tlačенých písmen, slabík, slov, viet, text podľa tlačenej predlohy</p> <p>5. Písanie slov, jednoduchých viet a textu podľa diktovania</p> <p>6. Podporovanie vlastného a tvorivého písania veľkou tlačенou abecedou</p> <p>Pravopisné javy:</p> <p>1. správna skladba slova (týka sa vynechávania a zámeny hlások),</p> <p>2. veľké písmeno na začiatku vety,</p> <p>3. ukončenie oznamovacej, opytovacej a rozkazovacej vety,</p> <p>4. písanie osobných mien,</p> <p>5. označovanie dlhej samohlásky.</p> <p>Samohlásky, spoluhlásky, dvojhlásky, arabské číslice</p>	<p><i>Žiak vie:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - kresliť obrázok podľa návodu, - identifikovať tlačенé i písané tvary písmen - písať správne písané tvary písmen - písať správne tlačенé tvary písmen - písať slabiky - písať slabiky a slová vytvorené z daných písmen. - odpísať písaný text, - prepísať tlačенý text, - na základe počutého písať písmená, slabiky, slová, vety, text písaným písmom. - vytvoriť a napísať slová zo známych písmen, - písať vlastné mená veľkým začiatočným písmenom - tvoriť a písať slová zámenou písmen, - riešiť krížovku tlačенým písmom, <p>používať písmená písanej abecedy a arabské číslice</p>	<p>OSR</p> <p>ENV</p> <p>ČIG</p> <p>MEV</p> <p>MUV</p> <p>DOV</p> <p>OŽZ</p> <p>FIG</p> <p>TPPZ</p>
<p>Rozprávanie</p> <p>vyžiadanie informácie</p> <p>rozprávanie o udalosti</p> <p>súvislo rozprávať o nejakej udalosti,</p> <p>doplňať rozprávanie na základe otázok učiteľa, spolužiaka,</p> <p>formulovať otázky na doplnenie informácie k rozprávaniu.</p>	<p><i>Žiak vie</i></p> <p>vyžiadať si od učiteľa, spolužiaka informáciu</p> <p>rozprávanie o udalosti</p>	<p>OSR</p> <p>ČIG</p> <p>FIG</p> <p>ENV</p> <p>MEV</p> <p>MUV</p> <p>DOV</p> <p>OŽZ</p> <p>TPPZ</p>
<p>Počúvanie – šlabikárové obdobie</p> <p>počúvanie a porozumenie rozprávaniu učiteľa, spolužiaka</p>	<p>vedomelo počúvať rozprávanie učiteľa alebo spolužiaka,</p> <p>porozumieť, čo učiteľ alebo spolužiak hovorí.</p>	<p>OSR</p> <p>ČIG</p> <p>MEV</p>

ČÍTANKOVÉ OBDOBIE <u>Čítanie</u>	<u>Žiak na konci čítankového obdobia v 1. ročníku základnej školy vie/dokáže</u>	
1. Zdokonaľovanie techniky čítania	- čítať súvislý text so správnou intonáciou, - vysvetliť význam neznámych slov z kontextu,	OSR ČIG
2. Čítanie s porozumením	- riešiť úlohy na porozumenie textu, - reprodukovat' text,	ENV
3. Cvičenie správnej intonácie	- vyhľadať informácie priamo uvedené v texte,	FIG
4. Voľná reprodukcia prečítaného textu	- zistiť informácie nepriamo uvedené v texte, reprodukovat' text podľa osnovy, - určiť tému prečítaného textu.	
5. Vyjadrenie pocitov vyvolaných prečítaným textom /smutné, zábavné, poučné.../ - vnímanie umeleckých textov rôznych žánrov rozprávanie dej v umeleckom texte umelecký prednes	- porozprávať príbeh podľa obrázkov, - nakresliť krátky príbeh ako komiks, - čítať súvislý text so správnou intonáciou, - čítať jednoduchý náučný text, - riešiť úlohy na porozumenie textu, - prerozprávať jednoduchý dej umeleckého textu, - predniesť báseň alebo kratší prozaický text,	MEV MUV
6. Príprava na prechod k tichému čítaniu Čítanie o škole, čítanie o rodine Čítanie o rodine, čítanie o prírode Čítanie o prírode, čítanie o veciach Čítanie rozprávok	- reprodukovat' text, - vyhľadať informácie priamo uvedené v texte, - zistiť informácie nepriamo uvedené v texte, - povedať , čo je rozprávka,	DOV OŽZ TPPZ
Literárne žánre - vyčítanka, hádanka, báseň, ľudová pieseň, zdobnenina	- určiť nadpis a autora textu,	RLĽK
Všeobecné pojmy ilustrácia, autor/ spisovateľ, kniha, časopis, noviny, text, knižnica Pojmy: text, riadok, článok, nadpis,	správne čítať oznamovacie, opytovacie, rozkazovacie, zvolacie a želacie vety	OSR ČIG FIG
Funkcia interpunkčných znamienok: bodka, otáznik, výkričník, čiarka, spojovník,		ENV MEV
Jednoduchá veta, vety podľa obsahu: oznamovacia, opytovacia, rozkazovacia, zvolacia a želacia		MUV DOV
		OŽZ

		TPPZ
dramatizácia umeleckého textu dej zdramatizovaného textu postavy zdramatizovaného textu a ich vlastnosti ilustrácia a jej funkcia	odlíšiť reč postáv v dramatizovanom texte, prečítať text danej postavy v dramatickom diele, používať pri dramatizácii textu neverbálne prvky komunikácie, určiť postavy v dramatickom texte, --- primeraným spôsobom opísať ich vlastnosti, identifikovať ilustráciu v texte, poznať funkciu ilustrácie, prostredníctvom ilustrácie dopĺňať text, priradiť vhodnú ilustráciu k textu, priradiť k ilustrácii vhodnú časť textu,	TPPZ ČIG RLLK MEV
Písanie 1. Zdokonaľovanie techniky písania – odpis 2. prepis textu. 3. písanie podľa diktovania. 4. Vytváranie spôsobilosti samostatne sa písomne vyjadrovať. 5. písanie vlastných podstatných mien osôb písaným písmom 6. Veta – veľké písmená na začiatku viet 7. Interpunkčné znamienka na konci viet Pravopisné javy: 1. správna skladba slova (týka sa vynechávania a zámény hlások), 2. veľké písmeno na začiatku vety, 3. ukončenie oznamovacej, opytovacej a rozkazovacej vety, 4. písanie osobných mien, 5. označovanie dlhej samohlásky	odpísať krátky text podľa predlohy, prepísať tlačенý text písaným písmom, písať vety a krátke texty podľa diktovania , samostatne zapísať vlastnú myšlienku v rozsahu jednej vety, používať pravopis písania veľkého písmena na začiatku vlastných podstatných mien osôb, napísať správne svoje rodné meno aj priezvisko písať prvé slovo vety s veľkým písmenom , správne písať interpunkčné znamienka na konci oznamovacích, opytovacích, zvolacích, želacích a rozkazovacích viet (pri odpise a prepise textu), písať správne interpunkčné znamienka na konci viet v diktáte umiestniť dĺžeň v slove	OSR ČIG FIG ENV MEV MUV DOV OŽZ TPPZ
Rozprávanie – čítankové obdobie základy spoločenského správania komunikácia	poznať základné pravidlá slušného správania a aplikovať ich v reálnom živote, pozdraviť, osloviť dospelých aj spolužiakov, zvítať, rozlúčiť sa, poprosiť, poďakovať, zaželať niekomu niečo, ospravedlniť, vyjadriť súhlas, nesúhlas, zablahoželať, privítať niekoho, rozlúčiť sa, poprosiť, požiadať niekoho o niečo.	OSR ČIG OŽZ FIG TPPZ
Počúvanie – čítankové obdobie	uvedomelo počúvať rozprávanie učiteľa alebo	OSR

počúvanie (porozumenie rozprávaníu učiteľa, spolužiaka)	spolužiaka, rozumieť tomu, čo učiteľ alebo spolužiak hovorí.	ČIG
---	--	-----

Legenda:

- OSR** – Osobnostný a sociálny rozvoj
- ČIG** – Čitateľská gramotnosť
- FIG** – Finančná gramotnosť
- ENV** – Environmentálna výchova
- MEV** – Mediálna výchova
- MUV** – Multikultúrna výchova
- DOV** – Dopravná výchova
- OŽZ** – Ochrana života a zdravia
- TPPZ** – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
- RLLK** – Regionálna výchova a tradičná ľudová kultúra

7. Zásady hodnotenia v predmete

Kritériá hodnotenia sú vypracované podľa Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl a ŠkVP **na školský rok 2017/2018**. Vo výchovno-vzdelávacom procese a na konci klasifikačného obdobia je žiak hodnotený známku. Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov získava učiteľ týmito metódami, formami a prostriedkami:

- diagnostické pozorovanie žiaka
- sústavné sledovanie výkonu žiaka a jeho domácej prípravy na vyučovanie
- rôzne druhy skúšok (ústne, písomné, didaktické testy,)

Vo výchovno-vzdelávacom procese a na konci klasifikačného obdobia je žiak hodnotený známku.

Počas školského roku je žiak klasifikovaný známku v nasledovných oblastiach:

Čítanie- priebežne počas školského roka

Jazykové vyučovanie- domáce úlohy a školské cvičenia priebežne počas šk.r.

- ✚ kontrolné práce – priebežne počas šk.r
- ✚ 2 samostatné práce – polročná a koncoročná
- ✚ kontrolný diktát

Percentuálne hodnotenie kontrolných a samostatných prác žiaka v predmete :

- 1 - výborný: 100% - 90 %
- 2 - chválitebný: 89% - 75%
- 3 - dobrý : 74% - 50%
- 4 - dostatočný: 49% - 25%
- 5 - nedostatočný: 24% - 0%

Kritériá kontroly a hodnotenia diktátov:

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 1. ročníku ZŠ

počet: 1

Zameranie: opakovanie učiva z 1. ročníka ZŠ

Rozsah kontrolného diktátu:

1. ročník 10 – 15 plnovýznamových slov

Kontrolné diktáty sú hodnotené známkou podľa danej stupnice:

0 – 1ch : **1**, 2 – 4ch : **2**, 5 – 7ch : **3**, 8 – 10 ch : **4**, 11 – viac : **5**.

Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Nekomparujeme výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa je pozitívne hodnotenie. V danom predmete sú žiaci priebežne klasifikovaní. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení známkami.

O výsledkoch hodnotenia a klasifikácie žiaka v predmete SJLbudeme zákonných zástupcov žiaka pravidelne informovať cestou tlačenej žiackej knižky, prostredníctvom triednych schôdzok ZRPŠ a osobných konzultácií v čase konzultačných hodín učiteľa. Ďalšie informácie o hodnotení a klasifikácii nájdete u zákonných zástupcov žiaka na stránkach skolamakov.edupage.org.

8. Učebné zdroje

Hirschnerová, Z., Muntániová, L., Nemčíková, M.: HUPSOV Šlabikár Lipka 1. a 2. Hirschnerová, Z., Muntániová, L., Nemčíková, M.: Pracovný zošit k HUPSOMU Šlabikáru Lipka 1. a 2. časť, Hirková, A.: Príručka pre učiteľov k súboru Lipka, Multimediálny disk k Hupsovmu Šlabikáru Lipka, Virgovičová, Z.: Čítanka, Štefeková, K.: Metodické poznámky Moje prvé čiary, Písanka 1 – 6, Pohrajme sa s diktátmi, Štefeková, K.: Samostatné práce-slovenský jazyk 1. ročník, Kniha pre prvákov, detská literatúra-školská knižnica, predtlač správného tvaru písmen, detské časopisy, odborná literatúra, didaktické prostriedky, nástenná tabuľa s abecedou, obrázkové prílohy s písmenami, svojpomocne zhotovené pomôcky, maňuška HUPS, **súbory rozprávok**, PC programy: Alik-Môj prvý šlabikár, G Compris, Sebran, internet, web stránky pre deti, In: Zborovna.sk [online:] <http://www.zborovna.sk/novinky/blog.php?action=show&id=109>.

UČEBNÉ OSNOVY	
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Predmet	Slovenský jazyk a literatúra
Ročník	Druhý
Časová dotácia	8 h/týždenne, 284 h/ročne 8 h ŠVP

4. Obsah učiva v 2. ročníku

Slovenský jazyk	Sloh	Literatúra	Písanie
-----------------	------	------------	---------

1. Hláska a písmeno 2. Slabika, slovo, veta 3. Veta	1. Formy spoločenského kontaktu 2. Formy písomného kontaktu 3. Formy rozhovoru 4. Práca s textom (slohovým útvarom)	1. Práca s textom (kniha, časopis, noviny) 2. Bábkové divadlo 3. Literárne žánre	1. Písmená a číslice 2. Vety 3. Vlastné mená

5. Vzdelávacie štandardy

Výkonový štandard	Obsahový štandard	Prierezová téma
<p>Jazyková a slohová zložka Hláska</p> <p>Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> • správne určovať hlásku a písmeno v daných slovách, • vymenovať počet písmen a hlások v slovách, • rozlišovať hlásky, ktoré sa zapisujú jedným písmenom od hlások, ktoré sa skladajú z dvoch písmen (dz, dž, ch), • správne vyslovovať hlásky v slovách, • napísať tlačené a písané písmená slovenskej abecedy, • vymenovať a napísať písmená v abecednom poradí, • zoraďovať slová v abecednom poradí na základe prvého písmena, 	<ul style="list-style-type: none"> • hláska a písmeno rozlíšenie pojmov • hláska – písmeno odlišnosť písmen ch, dz a dž v hovorenej reči a v písanom prejave • výslovnosť hlások a písmen slovách abeceda, 	<p>OSR</p> <ul style="list-style-type: none"> - cvičenia zmyslového vnímania - rozvoj slovnej zásoby - cvičenie pamäti - kreativita (tvorenie viet) - spolupráca v skupine a v dvojiciach - vzťahy v rodine <p>MUV</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvyky a tradície - rozvoj tolerancie, rešpektu voči iným národom <p>ENV</p> <ul style="list-style-type: none"> - ochrana životného prostredia - energia a jej zdroje <p>MEV</p> <ul style="list-style-type: none"> - práca s detskými časopismi
<ul style="list-style-type: none"> • správne vyslovovať a písať hlásky s rozlišovacími znamienkami: dlžeň, mäkčeň, vokáň, dve bodky, • rozlíšiť a správne použiť slová, kde rozlišovacie znamienko mení význam slov (koza - koža...), 	<ul style="list-style-type: none"> • rozlišovacie znamienka: dlžeň, mäkčeň, vokáň a dve bodky • rozlišovacie znamienka v grafickom prejave a ich funkcia (zmena 	<p>ČIG</p>

<ul style="list-style-type: none"> • správne dopĺňať chýbajúce rozlišovacie znamienka do slov, • opravovať text s nesprávne uvedenými rozlišovacími znamienkami, 	významu slova)	
<p>Samohlásky</p> <ul style="list-style-type: none"> • samostatne vymenovať samohlásky krátke a dlhé, • samostatne vymenovať spoluhlásky: mäkké, tvrdé, obojaké, • samostatne vymenovať dvojhlásky, • v texte rozlíšiť samohlásky, spoluhlásky a dvojhlásky, 	<ul style="list-style-type: none"> • samohlásky: krátke a dlhé • spoluhlásky: mäkké, tvrdé a obojaké • dvojhlásky • rozlíšenie hlások na samohlásky, spoluhlásky a dvojhlásky 	<p>OŽZ - správne reagovanie v krízových situáciách</p>
<ul style="list-style-type: none"> • opravovať text s nesprávne uvedenými rozlišovacími znamienkami, rozdeliť samohlásky na dve skupiny, • správne vyslovovať krátke a dlhé samohlásky, • uplatniť pravopis slov so samohláskou ä, • rozlíšiť význam slov, kde kvantita samohlásky mení význam slova napr. (latka – látka, sud - súd), 	<ul style="list-style-type: none"> • samohlásky: krátke a dlhé • samohláska ä a jej pravopis 	<p>MOV</p> <p>ČIG</p>
<p>Dvojhlásky</p> <ul style="list-style-type: none"> • správne vyslovovať a písať dvojhlásky: ia, ie, iu, ô, • správne prepisovať slabiky ja–já, je, ju–jú na začiatku a na konci slova, • zdôvodňovať pravopis v slovách s dvojhláskami: ia, ie, iu, ô, 	<ul style="list-style-type: none"> • dvojhlásky: ia, ie, iu, ô 	<p>ČIG</p>
<p>Mäkké spoluhlásky</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifikovať v slovách mäkké spoluhlásky č, dž, š, ž, c, dz, j d', t', ň, ľ a samostatne ich vymenovať, • uplatniť pravopis i/í po mäkkých spoluhláskach, • správne vyslovovať mäkké spoluhlásky aj v menej známych slovách, v nových slovných spojeniach a poznať ich významovú stránku, 	<ul style="list-style-type: none"> • mäkké spoluhlásky pravopis i/í po mäkkých spoluhláskach a y/ý v koreni domácich slov • výslovnosť mäkkých spoluhlások č, dž, ž, š, c, dz, j d', t', ň, ľ • výslovnosť a pravopis spoluhlások d', t', ň, ľ pred samohláskami i, e a pred dvojhláskami ia, ie, 	<p>ČIG</p>

	iu	
<p>Tvrde spoluhlasky</p> <ul style="list-style-type: none"> identifikovat' v slovach tvrde spoluhlasky h, ch, k, g, d, t, n, l, rozlisovat' tvrde spoluhlasky v texte po sluchovej aj zrakovej strane, uplatnit' pravopis y/y' po tvrdych spoluhlaskach, uplatnit' pravopis i/i' po tvrdych spoluhlaskach v cudzich slovach (kino, kimono...) a v zvukomalebnych slovach (kikirik, chi-chi...), uplatnit' pravopis a vyslovnost' slov s tvrdou spoluhlaskou l, po ktorej sa pisze y (lyko, mlyn, plyn, lysa, lyzica...), 	<ul style="list-style-type: none"> tvrde spoluhlasky vyskyt i/i' po tvrdych spoluhlaskach v cudzich a zvukomalebnych slovach vyslovnost' a pravopis spoluhlaskok d, t, n, l v porovnanii s vyslovnost'ou a pravopisom spoluhlaskok d', t', n', l' 	ČIG
<ul style="list-style-type: none"> rozoznavat' kratke a dlhe slabiky, spravne spajat' spoluhlasky a samohlasky do slabik, spravne spajat' spoluhlasky a dvojhasky do slabik, rozdelovat' slova na slabiky, rozdelovat' slova na jednoslabicne a viacslabice, spravne rozdelovat' slova na konci riadku, rozoznavat' kvantitu slabik, rozdelovat' slova s dvojhaskami na slabiky, 	<ul style="list-style-type: none"> slabika kvantita slabik spajanie hlások do slabik slabiceunosť slov rozdelovanie slov na konci riadka 	DOV
<p>Blahoželanie</p> <ul style="list-style-type: none"> zablahozelat' ustne aj pisomne, pouzivat' tykanie a vykanie v zavislosti od danej situacie, napisat' spravne adresu svojho ustne a pisomne blahoželanie tykanie – vykanie adresa bydliska sukromny list blahoželanie (ustne, pisomne) pohľadnicabydliska, napisat' jednoduchy (sukromny) list, sformulovat' blahoželanie ustne, pisomne, napisat' blahoželanie na pohľadnicu, 	<ul style="list-style-type: none"> ústne a písomné blahoželanie tykanie – vykanie adresa bydliska súkromný list blahoželanie (ústne, písomne) pohľadnica 	OSR ČIG

<p>Rozprávanie</p> <ul style="list-style-type: none"> • porozprávať vlastný zážitok, • porozprávať obsah z prečítaného textu, • porozprávať príbeh podľa série obrázkov, • porozprávať dej konkrétneho alebo vymysleného príbehu, • vytvoriť nadpis k príbehu, • opísať predmet podľa jeho najvýraznejších (osobitých) znakov, • opísať ilustráciu pomocou vlastnej slovnej zásoby. 	<ul style="list-style-type: none"> • rozprávanie (ústne) • opis predmetu, • ilustrácie 	<p>MUV</p> <ul style="list-style-type: none"> - zvyky a tradície - rozvoj tolerancie, rešpektu voči iným národom, zvláštnosti rôznych kultúr <p>OSR</p> <ul style="list-style-type: none"> - vzájomné spolužitie - dramatizácia - cvičenie zmyslového vnímania, vzťahy v rodine - využitie voľného času, vzťahy medzi zdravými a hendikepovanými deťmi - kultúra pri stolovaní <p>OŽZ</p> <ul style="list-style-type: none"> - hygiena tela - pohyb a pobyt v prírode <p>MEV</p> <ul style="list-style-type: none"> - využitie internetu vo vyučovaní <p>ENV</p> <ul style="list-style-type: none"> - sme súčasťou prírody
<p>Čítanie a literárna výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Žiak na konci 2. ročníka základnej školy vie/dokáže: • porozumieť, že text má určitý komunikačný zámer (oznámiť niečo, poučiť niekoho, prípadne pobaviť), • uplatňovať správnu techniku čítania pri čítaní akéhokoľvek textu, • čítať plynulo súvislý text, správne dýchať, artikulovať, dodržiavať správnu výslovnosť, • prečítať text na primeranej úrovni, pričom uplatňuje vhodnú moduláciu hlasu, suprasegmentálne javy (melódia vety, slovný prízvuk, 	<ul style="list-style-type: none"> • text 	<p>ČIG</p> <p>OSR</p>

<p>dôraz, pauza, rytmus, intenzita hlasu),</p> <ul style="list-style-type: none"> • čítať text s porozumením, • reprodukovať informácie podľa otázok formulovaných učiteľom, ktoré sú v texte uvedené priamo, • porozumieť informáciám, podľa otázok formulovaných učiteľom, ktoré sú v texte uvedené nepriamo, • vyjadriť vlastný názor na prečítaný text, • rozlíšiť báseň od iných literárnych útvarov, • identifikovať veršované a neveršované literárne útvary, • identifikovať v básni strofu, identifikovať v básni rým, verš, zarecitovať báseň (básne) podľa vlastného výberu, • identifikovať nadpis v texte, tvoriť nadpis k rôznym textom (básnickým alebo prozaickým), 	<ul style="list-style-type: none"> • strofa, • báseň, • rým, • verš • nadpis 	<p>MUV</p> <p>DOV</p> <p>ČIG</p> <p>ENV</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vyhľadávať v textoch mená autorov detskej literatúry, • poznať mená najznámejších autorov detskej literatúry, • orientovať sa v knižnici, • čítať knihy od známych slovenských aj zahraničných autorov detskej literatúry, • povedať obsah prečítanej knihy, • vymenovať postavy z prečítanej knihy, • poznať mená detských ilustrátorov, • nakresliť ilustráciu k prečítanej knihe, 	<ul style="list-style-type: none"> • autor, • spisovateľ, • spisovateľka • kniha, • knižnica, • čitateľ • Ilustrátor • ilustrácia 	<p>OZŽ</p> <p>ČIG</p> <p>OSR</p>
<ul style="list-style-type: none"> • recitovať krátke útvary ľudovej slovesnosti, odlíšiť krátke literárne útvary ľudovej slovesnosti od iných literárnych útvarov (napr. rozprávok), • zaspievať ľudovú pieseň podľa vlastného výberu, 	<ul style="list-style-type: none"> • krátke literárne útvary ľudovej slovesnosti • ľudové riekanky, vyčítanky, piesne 	<p>MEV</p> <p>OSR</p>
<ul style="list-style-type: none"> • vysvetliť pojem ľudová 	<ul style="list-style-type: none"> • ľudová rozprávka 	

<ul style="list-style-type: none"> rozprávka, plynulo prečítať text ľudovej rozprávky, uplatniť pri čítaní správne dýchanie, artikuláciu a dodržiavať správnu výslovnosť, identifikovať postavy v rozprávke, porozprávať dej rozprávky, povedať ponaučenie vyplývajúce z rozprávky, vymenovať názvy niektorých rozprávkových kníh, 	<ul style="list-style-type: none"> (obsah, dej, postavy) 	<p>OŽŽ</p> <p>ČIG</p> <p>ENV</p> <p>OSR</p>
<ul style="list-style-type: none"> vysvetliť pojem bábkové divadlo, vysvetliť, čo je bábka, kto je bábkoherec, bábkar, zhotoviť jednoduchú bábku (z papiera, látky), zahrať bábkovú hru so spolužiakmi, 	<ul style="list-style-type: none"> bábkar 	<p>OSR</p> <p>MUV</p> <p>DOV</p>
<ul style="list-style-type: none"> vysvetliť pojem zdobnenina, vyhľadať zdobneninu v texte, vytvoriť krátky literárny text so zdobneninami, 	<ul style="list-style-type: none"> zdobnenina 	<p>DOV</p>
<ul style="list-style-type: none"> čítať nahlas a s porozumením veku primerané texty z novín a detských časopisov, povedať stručný obsah prečítaného textu, poznať názvy známych detských časopisov. 	<ul style="list-style-type: none"> noviny detské časopisy 	<p>ČIG</p> <p>MEV</p>

Legenda:

- OSR** – Osobnostný a sociálny rozvoj
- ENV** – Environmentálna výchova
- MEV** – Mediálna výchova
- MUV** – Multikultúrna výchova
- DOV** – Dopravná výchova
- OŽŽ** – Ochrana života a zdravia
- PPZ** – Tvorba projektu a prezentačné zručnosti
- ČIG** – Čitateľská gramotnosť

6. Zásady hodnotenia v predmete

Kritériá hodnotenia sú vypracované podľa Metodického pokynu č. 22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl a ŠkVP na školský rok **2017/2018**.

Písanie nie je hodnotené známkuou. Žiaka pomocou vhodných metód nabádame, vysvetľujeme, učíme robiť čo najprehľadnejší záznam. Uplatňujeme rôzne formy hodnotenia –

sebahodnotenie, formatívne hodnotenie, priebežné, kritériálne hodnotenie (keď učiteľ hodnotí žiakov v triede napr. pečiatkami), autentické hodnotenie, autonómne hodnotenie. Počas školského roku budú žiaci písať písomné práce, ktorými sa bude overovať, čo sa naučili za určité obdobie alebo po prebratí tematického celku.

Nácvičné diktáty nie sú hodnotené známkuou.

Kontrolné diktáty sú hodnotené známkuou podľa danej stupnice:

0 – 1ch : 1, 2 – 4ch : 2, 5 – 7ch : 3, 8 – 10 ch : 4, 11 – viac : 5 .

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 2. ročníku:

počet: **10**

Rozsah kontrolných diktátov v 2. ročníku: 20 – 30 plnovýznamových slov

Zameranie:

1. Opakovanie učiva z 1. ročníka ZŠ
2. Hláska a písmeno (ch, dz, dž)
3. Samohláska ä
4. Dvojhlásky
5. Tvrdé spoluhlásky
6. Opakovanie učiva za 1. polrok
7. Mäkké spoluhlásky
8. Slabiky di, ti, ni, li, de, te, ne, le
9. Vety
10. Opakovanie učiva z 2. ročníka

Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Nekomparujeme výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snaha každého učiteľa je pozitívne hodnotenie. V danom predmete sú žiaci priebežne klasifikovaní. Žiakov postupne vedieme, aby sa vedeli ohodnotiť sami, ale aj svojho spolužiaka. Na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na vysvedčení hodnotení známkuami.

Kontrolné práce – priebežne počas šk.r. - počet 5

Samostatné písomné práce – vstupná, polročná a koncoročná – počet 3

Percentuálne hodnotenie kontrolných a samostatných prác žiaka v predmete:

1 - výborný:	100% - 90%
2 - chválitebný:	89% - 75%
3 - dobrý:	74% - 50%
4 - dostatočný:	49% - 25%
5 - nedostatočný:	24% - 0%

O výsledkoch hodnotenia a klasifikácie žiaka v predmete SJJ budeme zákonných zástupcov žiaka pravidelne informovať cestou tlačenej žiackej knižky, prostredníctvom triednych schôdzok ZRPŠ a osobných konzultácií v čase konzultačných hodín učiteľa. Ďalšie informácie o hodnotení a klasifikácii nájdete zákonní zástupcovia žiaka na stránkach skolamakov.edupage.org.

7. Učebné zdroje

Na podporu a aktiváciu vyučovania a učenia žiakov sa využijú nasledovné učebné zdroje:

Učebnica Slovenský jazyk pre 2. ročník základných škôl (Zuzana Hirschnerová), učebnica Čítanka pre 2. ročník ZŠ (Mgr. M. Nosáľová), časopisy, letáky, noviny, etikety a obaly tovarov, nástenné obrazy, CD nosiče, DVD, nástenky, pravidiel slovenského pravopisu,

slovník cudzích slov, iné slovníky, fotografie, ilustrácie, ďalšie odborné publikácie k daným témam učiva, encyklopédie, webové stránky, detské knihy, školská knižnica, materiálo-technické a didaktické prostriedky, ktoré má škola k dispozícii.

UČEBNÉ OSNOVY	
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Predmet	Slovenský jazyk a literatúra
Ročník	Tretí
Časová dotácia	8h/týždenne 264h/ročne 6 hodín ŠtVP + 2 hodiny ŠkVP

4. Obsah učiva v 3. ročníku

SLOVENSKÝ JAZYK - 132 h

I. Zvuková stránka jazyka a pravopis

- Opakovanie.....16 h
- Abeceda.....8 h
- Delenie slov na slabiky.....8 h
- Obojaké spoluhlásky.....4 h
- Vybrané slová.....60 h

II. Morfológia

- Slovné druhy.....36 h

PÍSANIE (integrálna súčasť slovenského jazyka)

- V súlade s jazykovým vyučovaním zdokonaľovať rukopis žiakov tak, aby sa dosiahla plynulosť, automatizácia, čitateľnosť a primeraná rýchlosť písania. Klásť dôraz na estetickú stránku písania, na dodržiavanie základných hygienických a pracovných návykov pri písaní: malé a veľké písmená písanej a tlačenej abecedy podľa skupín s doplnením ostatných tvarových písmen z daných tvarových skupín, písanie jednoduchých textov, vlastných mien, písanie adresy, dátumu atď.

SLOH – 33 h

- Prostredníctvom vyučovania tematických celkov a komunikačných činností sa žiak učí korektne komunikovať (počúvať iných, prispôbiť sa komunikačným okolnostiam, ale aj vyjadrovať vlastný postoj, názor, pocit, želanie, súhlas, nesúhlas) verbálne i neverbálne. Učí sa štylizovať, reprodukovat' prečítaný umelecký alebo náučný text, formovať otázky a odpovede z textu, rozlišuje vhodné a nevhodné opakovanie slov, vie napísať krátky text, pozvánku a pod.

ČÍTANIE – 99 h

- Prostredníctvom čítania žiaci nadobúdajú lepšie čitateľské zručnosti. Vyjadrujú pocity, zážitky z prečítanej literatúry verbálne i neverbálne. Nadobúdajú zručnosti vo vyhľadávaní literatúry orientovanej pre ich vekovú kategóriu, spoznávajú autorov kníh, textov a ich diela. Rozširujú si slovnú zásobu, učia sa správne čítať text alebo recitovať báseň. Učia sa robiť krátke divadelné predstavenia a pod.

5. Vzdelávacie štandardy

Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma
<u>SLOVENSKÝ JAZYK</u>		
I. Opakovanie s Opkom Hopkom <ul style="list-style-type: none"> • Rozlišovacie znamienka • Delenie hlások • Písanie i/í a y/ý po tvrdých a mäkkých spoluhláskach • De, te, ne, le / di, ti, ni, li • Hláska, slabika, slovo, veta 	Žiak pozná <i>rozlišovacie znamienka</i> a vie ich správne doplňovať, aplikovať v texte. Vie vymenovať a zaradiť <i>hlásky</i> do správnej skupiny. Vie určiť počet hlások a písmen v slove. Vie vymenovať <i>tvrdé a mäkké spoluhlásky</i> , pozná ich výslovnosť, vie doplniť i/í, y/ý v slovách a zdôvodňovať ich pravopis. Ovláda správnu výslovnosť <i>mäkkých slabík</i> , pozná aj výnimky s tvrdou výslovnosťou. Vie vymenovať <i>druhy viet</i> , vie používať správnu intonáciu na konci vety.	OSR MDV ČIG
II. Abeceda <ul style="list-style-type: none"> • Abeceda • slovníky encyklopédie, telefónny zoznam 	Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> ✓ zoradiť slová v abecednom poradí podľa druhého, tretieho..., n-tého písmena, ✓ použiť aspoň jednu kodifikovanú príručku slovenského jazyka, ✓ podľa abecedného poradia vyhľadať slová a heslá v slovníkoch, v telefónnom zozname a v encyklopédiách, 	OSR ČIG FIG
III. Delenie slov na slabiky <ul style="list-style-type: none"> • Slabikotvorné hlásky l, í, r, f (písanie a výslovnosť) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ nahradiť spoluhlásku l, í a r, f samohláskou a vytvoriť slabiku, ✓ identifikovať slová so slabikotvornými hláskami v texte, ✓ tvoriť nové slová zo slabikotvorných slabík, 	OSR ČIG
IV. Obojaké spoluhlásky <ul style="list-style-type: none"> • Obojaké spoluhlásky 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vymenovať obojaké spoluhlásky, ✓ identifikovať v texte obojaké spoluhlásky, ✓ písať po obojakých spoluhláskach mäkké 	OSR TPZ

	i, í, alebo tvrdé y, ý,	ČIG	
V. Vybrané slová <ul style="list-style-type: none"> • Vybrané slová po obojakých spoluhláskach (b, m, p, r, s, v, z) • Príbuzné slová (odvodzovanie, tvorenie, pravopis) 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vymenovať vybrané a príbuzné slová po spoluhláskach (b, m, p, r, s, v, z), ✓ rozoznať pravopis vybraných a príbuzných slov, ✓ používať vybrané a príbuzné slová v iných slovných spojeniach, v texte, 	MDV OSR MUV ENV OŽZ TPZ	
VI. Slovné druhy <ul style="list-style-type: none"> • Podstatné mená všeobecné a vlastné podstatné mená • Slovesá • Slová podobného významu (synonymá) • Prídavné mená • Slová opačného významu (antonymá) • Zámená 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojem podstatné mená, ✓ pýtať sa na podstatné mená otázkou: kto je to? čo je to?, ✓ identifikovať na základe otázky podstatné mená v texte vysvetliť pojem všeobecné a vlastné podstatné mená, ✓ rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená v texte, ✓ uplatňovať pravidlá slovenského pravopisu pri písaní vlastných mien osôb, zvierat, vecí, miest, mestských častí, obcí, ulíc, pohorí, riek, potokov, štátov 	OSR OŽZ	
		MDV TPZ	
		<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojem slovesá, ✓ opýtať sa na slovesá otázkou: čo robí?, ✓ identifikovať slovesá v texte na základe otázky, ✓ písať v slovesách koncovku – li, 	RLK
			MUV
	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojem zámená, ✓ identifikovať bežne používané zámená (ja, ty, on, ona, ono, my, vy, oni, ony, tebe/ti, mňa/ma, nás, vám, im, jemu/mu, 		

<ul style="list-style-type: none"> • Číslovky 	<p>jej, môj, tvoj, jeho, jej, náš, váš, ich, kto, čo, ten, to, tam, takto) v texte,</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ používať zámená v ústnej a písomnej komunikácii, ✓ vysvetliť pojem číslovky, ✓ opýtať sa na číslovky otázkami: koľko? koľkí?, ✓ vyhľadať v texte základné a radové číslovky, ✓ používať číslovky v bežnej komunikácii, ✓ zapísať číslovky slovom, 	<p>ČIG FIG</p>
<p><u>SLOH</u></p>		
<ul style="list-style-type: none"> • List • Členenie listu (úvod, jadro, záver, podpis) oslovenie 	<p>Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ rozoznať časti listu (úvod, jadro, záver), ✓ v liste rozoznať oslovenie a podpis, ✓ správne napísať oslovenie v liste, ✓ písomne zoštylizovať jednoduchý list, ✓ rozoznať druhy korešpondencie, 	<p>OSR TPZ ČIG</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Rozprávanie – písomne • Osnova (úvod, jadro, záver) • Časová postupnosť 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ porozprávať udalosť alebo zážitok zo života podľa série obrázkov, na základe vopred vytvorenej osnovy, ✓ porozprávať dej podľa časovej postupnosti, 	<p>TPZ ENV OSR ČIG</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Oznam • SMS, mejl • Správa • Odlíšenie oznamu od správy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ sformulovať krátky oznam, ✓ napísať jednoduchý oznam prostredníctvom SMS, mejlom, ✓ napísať správu mejlom, ✓ odlíšiť správu od oznamu, 	<p>MDV ČIG FIG OSR TPZ</p>
<ul style="list-style-type: none"> • Inzerát 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vyhľadať inzeráty v časopisoch, v novinách, v reklamách, na internete, ✓ triediť inzeráty podľa obsahového zamerania, ✓ dokáže písomne sformulovať krátky inzerát, 	<p>OSR DOV MDV ČIG</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Reklama • Druhy reklamy 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojem reklama, ✓ rozlíšiť druhy reklamy posúdiť veku primeraným spôsobom a jazykom hodnovernosť reklamy,, ✓ sformulovať krátky reklamný text, 	MUV ENV TPZ FIG
<ul style="list-style-type: none"> • Pozvánka 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojem pozvánka, ✓ rozpoznať jednotlivé body pozvánky (miesto, čas, program, pozývateľ), ✓ sformulovať písomne text pozvánky na určité podujatie (besiedka, koncert), 	TPZ OSR ČIG
<ul style="list-style-type: none"> • Opis pracovného predmetu – náčrt, schéma, návod, recept • Členenie opisu na odseky – úvod, jadro, záver 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ opísať charakteristické prvky predmetu, ✓ opísať funkčnosť predmetu a poznať jeho praktické využitie, ✓ slovne vysvetliť čo je náčrt, schéma, ✓ identifikovať náčrt, schému v texte, ✓ charakterizovať návod, ✓ pracovať podľa jednoduchého návodu, ✓ prezentovať návod verejne, ✓ rozpoznať jednoduchý recept, ✓ rozlíšiť druhy receptov (lekársky, kuchársky), ✓ pracovať podľa jednoduchého receptu, ✓ zostaviť jednoduchý recept 	OSR MDV ENV TPZ ČIG
<ul style="list-style-type: none"> • Vizitka 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ identifikovať vizitku po vizuálnej stránke, ✓ rozoznať, ktoré údaje o človeku vizitka prezrádza, ✓ predstaviť sa prostredníctvom vizitky, ✓ vyrobiť vizitku pre seba, pre spolužiaka, rodiča. 	OSR MDV MUV ČIG TPZ
<u>ČÍTANIE</u>		
<ul style="list-style-type: none"> • Literatúra pre deti a mládež 	Žiak na konci 3. ročníka základnej školy vie/dokáže: <ul style="list-style-type: none"> ✓ čítať plynulo súvislý umelecký text, ✓ uplatňovať zásady správnej techniky čítania zameranej na umelecký prednes, ✓ správne dýchať, artikulovať, dodržiavať správnu výslovnosť, 	OŽZ MDV ENV

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ literárny text čítať s porozumením, ✓ odpovedať na otázky zamerané na obsahovú stránku textu, ✓ vymenovať najznámejšie knihy pre deti a mládež, ✓ pozná mená významných autorov detskej literatúry, ✓ porozprávať krátky dej alebo obsah prečítanej knihy, ✓ vyjadriť pocity a zážitky z prečítaného textu (knihy), 	OSR ČIG FIG
<ul style="list-style-type: none"> • Poézia, próza • Odsek 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojmy poézia a próza, ✓ rozoznať v texte poéziu od prózy, ✓ recitovať báseň so zameraním na umelecký prednes, ✓ rozoznať v prozaickom útvare odseky, 	OSR ČIG OŽZ RLK
<ul style="list-style-type: none"> • Ľudová slovesnosť • Pranostika • Príslovie • Porekadlo • Prirovnanie 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ vysvetliť pojem ľudová slovesnosť, ✓ vymenovať literárne útvary ľudovej slovesnosti, ✓ čítať krátke ľudové útvary s porozumením, ✓ vysvetliť poje vyhľadať pranostiky v texte, ✓ zapamätať si najznámejšie pranostiky, ✓ vyhľadať príslovia a porekadlá v texte, ✓ povedať ponaučenie vyplývajúce z príslovia, ✓ vysvetliť pojem prirovnanie, ✓ identifikovať prirovnania v texte, ✓ napísať samostatne vety, v ktorých použije čo najviac prirovnaní,m pranostika, 	MUV ENV OŽZ OSR ČIG
<ul style="list-style-type: none"> • Autorská rozprávka • Hlavná a vedľajšia postava 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ autorskú rozprávku prečítať nahlas, plynulo, s porozumením, ✓ v rozprávke výrazne čítať priamu reč, ✓ rozlíšiť rozdiely medzi ľudovou a autorskou rozprávkou, ✓ rozlíšiť hlavné a vedľajšie postavy rozprávky, ✓ povedať ponaučenie vyplývajúce z rozprávky, 	TPZ MUV OSR MDV ČIG
<ul style="list-style-type: none"> • Hlavná myšlienka • Povest' (vhodný výber povesti, zamerať sa na 	<ul style="list-style-type: none"> ✓ určiť hlavnú myšlienku v rôznych literárnych textoch, ✓ určiť rozdiely medzi rozprávkou a 	OSR ENV

kratšie a po obsahovej stránke jednoduchšie povesti)	povešťou,	RLK
	✓ charakterizovať povesť,	MUV
	✓ určiť hlavnú myšlienku povesti,	VMR
	✓ správne formulovať otázky k obsahu povesti,	ČIG
	✓ vysloviť vlastný názor na povesť.	

LEGENDA:

DOV - DOPRAVNÁ VÝCHOVA

ENV - ENVIRONMENTÁLNA VÝCHOVA

OŽZ - OCHRANA ŽIVOTA A ZDRAVIA

MDV - MEDIÁLNA VÝCHOVA

MUV - MULTIKULTÚRNA VÝCHOVA

OSR - OSOBNOSTNÝ A SOCIÁLNY ROZVOJ

ČIG – ČITATEĽSKÁ GRAMOTNOSŤ

FIG – FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ

TPZ - TVORBA PROJEKTU A PREZENTAČNÉ ZRUČNOSTI

RLK - REGIONÁLNA VÝCHOVA A TRADIČNÁ ĽUDOVÁ KULTÚRA

VMR - VÝCHOVA K MANŽELSTVU A RODIČOVSTVU

6. Hodnotenie predmetu

Žiaci sú hodnotení a klasifikovaní v súlade s Metodickým pokynom č.22/2011 na hodnotenie žiakov základnej školy a ŠkVP na šk. rok **2017/2018**. Na konci klasifikačného obdobia je žiak hodnotený známku. Podklady na hodnotenie výchovno-vyučovacích výsledkov získava učiteľ týmito metódami, formami a prostriedkami:

- diagnostické pozorovanie žiaka
- sústavné pozorovanie a sledovanie výkonu žiaka a jeho domácej prípravy na vyučovanie
- rôzne druhy skúšok (ústne, písomné, didaktické testy, grafické, praktické)
- na konci každého tematického celku píše žiaci kontrolný test alebo písomnú prácu
- žiaci v 3.ročníku budú písať 10 kontrolných diktátov.

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 3. ročníku ZŠ:

Počet: 10

Rozsah kontrolných diktátov v 3. ročníku: **30 – 40 plnovýznamových slov**

Zameranie:

1. Opakovanie učiva z 2. ročníka ZŠ
2. Slová s l, í, r, f
3. Vybrané slová po b
4. Vybrané slová po m
5. Vybrané slová po p
6. Opakovanie učiva za 1. polrok
7. Vybrané slová po r, s
8. Vybrané slová po v, z
9. Slovné druhy
10. Opakovanie učiva z 3. ročníka ZŠ

Percentuálne hodnotenie kontrolných a samostatných prác žiaka v predmete:

1 - výborný:	100% - 90%
2 - chválitebný:	89% - 75%
3 - dobrý:	74% - 50%
4 - dostatočný:	49% - 25%

5 - nedostatočný: 24% - 0%

O výsledkoch hodnotenia a klasifikácie žiaka v predmete SJJbudeme zákonných zástupcov žiaka pravidelne informovať cestou tlačenej žiackej knižky, prostredníctvom triednych schôdzok ZRPŠ a osobných konzultácií v čase konzultačných hodín učiteľa. Ďalšie informácie o hodnotení a klasifikácii nájdete u zákonných zástupcov žiaka na stránkach skolamakov.edupage.org.

7. Učebné zdroje

Hirschnerová Z., Adame, R.: Slovenský jazyk pre 3. ročník ZŠ (učebnica + pracovný zošit), Aitec, Bratislava, 2011

Ondráš, M., Hirschnerová, Z., Filagová, M.: Čítanka pre 3. ročník ZŠ (učebnica + PZ), Poľana, Bratislava, 2012

Detské časopisy, knihy zo školskej knižnice, Príručka slovenského pravopisu pre školy a prax, odborná literatúra, slovníky, odborné časopisy a technické pomôcky, ktoré má škola k dispozícii.

Učebné osnovy	
Vzdelávacia oblasť	Jazyk a komunikácia
Predmet	Slovenský jazyk a literatúra
Ročník	Štvrtý
Časová dotácia	8h/týždenne 264h/ročne 6h ŠVP + 2h ŠkVP

Vo 4. ročníku sa vyučovanie smeruje k rozvíjaniu nasledovných komunikačných a jazykových, kognitívnych a sociálnych kompetencií žiaka:

- **komunikačná a jazyková kompetencia:** prostredníctvom vyučovania jednotlivých zložiek slovenského jazyka a komunikačných činností sa žiak učí **korektne komunikovať** (počúvať iných, prispôbiť sa komunikačným okolnostiam, ale aj vyjadrovať vlastný postoj, názor, pocit a želanie. Vyučovanie slovenského jazyka a literatúry prebieha tak, aby sa spontánne **jazykové vedomie** dieťaťa postupne modifikovalo na **poučené a kultivované**;
- **kognitívna kompetencia:** pri poznávaní jazyka rozvíjať logicko-myšlienkové operácie podporujúce prechod od štádia konkrétnych operácií k abstraktnému mysleniu. Formou hier s hláskami a písmenami, slovami a vetami rozvíjať fluenciu, flexibilitu a originalitu myslenia. Učiť sa vyhľadávať informácie o jazyku v slovníkoch, encyklopédiách a v elektronických zdrojoch. Prostredníctvom aktivít, ktoré slúžia na spracovanie informácií, sa žiak **učí učiť sa**. Prostredníctvom rozvíjania schopnosti pýtať sa a formuláciou otázok k obsahu textu podporovať zvedavosť žiakov a vytvárať predstavu o tom, že so získanými vedomosťami prichádzajú nové otázky a proces učenia sa stáva **celoživotnou záležitosťou**;

- **sociálna kompetencia:** prostredníctvom komunikačných aktivít rozvíjať schopnosť žiaka participovať na spoločnej komunikácii a tímovej práci. Rozvíjať schopnosť akceptovať názor iných, ale súčasne sa aj kultúrne (neagresívne) prezentovať.

4. Obsah učiva vo 4. ročníku

Obsah učebného predmetu slovenský jazyk a literatúra vo 4. ročníku ZŠ tvoria tri oblasti:

- Jazyková zložka (jazyková komunikácia) - časová dotácia ŠkVP – 4 h/týždenne, 132 h/ročne
- Sloh (komunikácia a sloh) - časová dotácia ŠkVP – 1 h/týždenne, 33 h/ročne
- Čítanie a literárna výchova – časová dotácia ŠkVP – 3 h/týždenne, 99h/ročne

1. Jazyková komunikácia

Zvuková rovina jazyka a pravopis.....	39 hod
Významová rovina jazyka.....	14 hod
Tvarová rovina jazyka.....	77 hod
Skladobná rovina jazyka.....	2 hod

2. Komunikácia a sloh.....33 hod

3. Čítanie a literárna výchova.....99 hod

O vlasti.....	7 hod
V lesnej tóni.....	5 hod
V záhradách.....	2 hod
Na veselú nôtu.....	7 hod
Naša planéta.....	3 hod
Z inonárodnej tvorby.....	10 hod
Čaro zimných sviatkov.....	7 hod
Zimná krása prišla zasa.....	5 hod
Naše hlavné mesto.....	4 hod
Láska, bože, láska.....	6 hod
V štvrtej triede.....	5 hod
Prišla jar na chotár.....	7 hod
O pravde.....	3 hod
Začiatky našej kultúry.....	5 hod
Príroda nás pozýva.....	5 hod
Rodičia a deti.....	5 hod
Z galérie slávnych.....	6 hod
Je tu leto.....	7 hod

5. Vzdelávacie štandardy

5.1 Predmet Slovenský jazyk a literatúra (jazyková zložka)

Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
<p>Zvuková rovina jazyka a pravopisu</p> <p>1. Opakovanie z 3. ročníka. Vybrané slová, písanie i, í y, ý, v ďalších vybraných slovách a odvodených slovách. 2. Písanie, výslovnosť, výskyt samohl ä. Slabičné hlásky. 3. Delenie hlások.</p>	<p>Oboznámenie sa s novou učebnicou. Žiak využíva poznatky z 3. roč. Aktivizácia poznatkov z 3. roč. Žiak si utvrdzuje pravopisné návyky v už prebratých témach. Vie ich samostatne používať v cvičeniach, texte, v diktátoch a kontrolných cvičeniach.</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Enviromentálna výchova Regionálna výchova Čitateľská gramotnosť</p>
<p>Tvarová, morfológická rovina</p> <p>4. Ohybné slovné druhy – podstatné mená, prídavné mená, zámená, číslovky, slovesá, základné pojmy, definícia, identifikácia v cvičeniach, určovanie kategórií.</p>	<p>Žiak vie rozlišovať slovné druhy v texte. Aktivizácia poznatkov z 3. ročníka.</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Enviromentálna výchova Mediálna výchova Multikultúrna výchova</p>
<p>Syntaktická rovina</p> <p>5. Druhy viet.</p>	<p>Žiak pozná interpunkčné znamienka. Vie vymenovať druhy viet.</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Dopravná výchova Enviromentálna výchova</p>
<p>Zvuková rovina jazyka a pravopisu</p> <p>6. Abeceda</p> <p>7. Vybrané slová – obojaké spoluhlásky</p> <p>8. Vybrané slová po »b, m, p, r, s, v, z« Pravopis ďalších vybraných slov. Príbuzné slová. Poznať ich význam. Geografické názvy s i, í a y, ý po obojakej spoluhláske.</p>	<p>Žiak pozná skrátenu i celú abecedu. Aktivizácia poznatkov z 3. ročníka. Žiak si utvrdzuje pravopisné návyky v už prebratých vybraných slovách a nacvičuje nové vybrané a odvodené slová. Vie ich samostatne používať v cvičeniach, texte, v diktátoch a kontrolných cvičeniach. Žiak získa pravopisné návyky v písaní ďalších vybraných slov a významovo príbuzných slov. Rozšíri si pravopisné zručnosti v písaní geografických názvov.</p>	<p>Multikultúrna výchova Ochrana života a zdravia Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Dopravná výchova Osobnostný a sociálny rozvoj Enviromentálna výchova Ochrana života a zdravia</p>
<p>Významová/lexikálna rovina</p> <p>9. Pojem predpona. Delenie predponových slov. Tvorenie slov. Odvodenie slov pomocou predpôn. Pravopis a výslovnosť predponových odvođenín. Slabičné a neslabičné predpony.</p> <p>Zvuková rovina jazyka a pravopisu</p> <p>9. Delenie hlások. Znelé a neznelé hlásky Spodobovanie na konci slova, uprostred</p>	<p>Žiak vie rozdeliť slová na predponu a slovtvorný základ. Vie tvoriť nové slová prostredníctvom rôznych predpôn. Vie identifikovať slabičné a neslabičné predpony. Pozná význam nových slov a vie ich používať vo vetách, v textoch.</p> <p>Žiak vie vymenovať znelé a neznelé spoluhlásky. Ovláda ich správnu výslovnosť na konci, v strede slov a na hranici dvoch slov. Vie, že pravidlo o spodobovaní platí len pre výslovnosť. V pravopise sa spoluhlásky zapisujú bez spodobenia. Pravidlo o spodobovaní žiak ovláda nielen teoreticky, ale</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Čitateľská gramotnosť</p> <p>Mediálna výchova Enviromentálna výchova</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj Čitateľská gramotnosť</p>

<p>slova , na hranici slov. Identifikácia spodobovania. Vysvetliť pravidlo písania spoluhlásky v, f.</p>	<p>dokáže ho používať najmä prakticky.</p> <p>Žiak vie identifikovať priamu reč v texte. Vie rozlíšiť uvádzaciu vetu od priamej reči. Vie prakticky používať priamu reč v písomnom prejave. Správne používa interpunkčné znamienka v priamej reči. Rozozná priamu reč v hovorenom slove.</p>	<p>Enviromentálna výchova Regionálna výchova Multikultúrna výchova</p>
<p>Významová/lexikálna rovina</p> <p>10.Definícia priamej reči. Uvádzacia veta. Bodkočiarka. Úvodzovky. Písanie uvádzacej vety (pred, v strede alebo na konci priamej reči). Interpunkcia v priamej reči: (bodkočiarka, čiarka, otáznik, výkričník).</p> <p>11.Spisovná slovenčina</p>	<p>Žiak vie rozlíšiť spisovné a nespisovné slová. Vie nahradiť nespisovné slová spisovnými. Pozná niektoré nárečové slová.</p> <p>Vie rozlíšiť všeobecné a vlastné podstatné mená.</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Enviromentálna výchova Ochrana života a zdravia Mediálna výchova Multikultúrna výchova Dopravná výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>
<p>Tvarová, morfológická rovina</p> <p>12.Slovné druhy. Rozšírenie poznatkov o ohybných slovných druhoch.</p> <p>Gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien. Triediť a zoskupovať podstatné mená podľa rodu a zakončenia (podľa pádovej prípony a spoluhlásky pred ňou) ako prípravu na vyvodenie systému vzorov vo vyšších ročníkoch. Rod, číslo a pád prídavných mien na základe zhody s podstatným menom.</p> <p>Zámená – funkcia zámen vo vete. Druhy zámen: osobné a privlastňovacie. Číslovky, definícia, delenie čísloviek na základné a radové. Pravopis čísloviek v obore do 100.</p> <p>Slovesá – zopakovať definíciu sloviess. Gramatické kategórie: osoba, číslo, čas sloviess. Neurčitok. Časovanie sloviess.</p> <p>13.Neohybné slovné druhy. Funkcia neohybných slovných druhov vo vete. Príslovky. Predložky. Spojky. Triedenie neohybných slovných druhov. Ich funkcia a následne identifikácia v texte. Príslovky,</p>	<p>Vie uplatniť správny pravopis vo vlastných podstatných menách. Žiak ovláda jednotlivé pády (otázky aj ich latinské názvy). Podľa nich vie vyskloňovať podstatné mená. Ovláda tvary podstatného mien a vie ich používať v texte. Vie určovať gramatické kategórie rod, číslo a pád podstatných mien. Rozozná zámená v texte. Vie, že nahrádzajú podstatné a prídavné mená. Vie určiť základné druhy zámen. Vie vyhľadať slovesá v texte, pozná ich funkciu, pozná gramatické kategórie sloviess (osoba, číslo a čas). Vie časovať slovesá. Určí u sloviess neurčitok</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Enviromentálna výchova Čitateľská gramotnosť Ochrana života a zdravia Mediálna výchova Multikultúrna výchova Dopravná výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti Osobnostný a sociálny rozvoj Čitateľská</p>

<p>predložky a spojky – slovné druhy, s ktorými sa žiaci stretli už v minulých ročníkoch. Učivo vyvodíme z cvičenia a textov. Pravopis predložiek a ich správna výslovnosť. Vyvodenie z prvotných predložiek s priestorovým významom <i>na, do, v, s/so, z/zo</i> Pravopis a výslovnosť predložiek <i>s/so, z/zo, k/ku</i>. Identifikácia spojok v texte. Spojky – vyvodenie z textu, z aktívnej lexiky žiaka. Zameriame sa na najfrekventovanejšie spojky (<i>a, ale, keď, aby, že atď.</i>).</p>	<p>Žiak vie triediť slovné druhy na ohybné, hybné a neohybné. Pozná funkciu neohybných slovných druhov a následne ich vie vymenovať. Vie ich identifikovať v cvičeniach, v texte. Žiak ovláda výslovnosť a pravopis predložiek. Vie používať spojky. Pozná spojky, ktoré sa vyskytujú v textoch najčastejšie. Vie ich prakticky používať vo vete. Pozná ich funkciu. Vie vymenovať aspoň niektoré a vie ich použiť v hovorenom aj písomnom prejave.</p>	<p>gramotnosť Multikultúrna výchova Dopravná výchova Regionálna výchova</p>
<p>Významová/lexikálna rovina</p> <p>14. Učíme sa o slovách. Citovo zafarbené slová. Vety. Opakovanie.</p>	<p>Žiak pozná citovo zafarbené slová, vie určovať slovné druhy a ich gramatické kategórie.</p> <p>Žiak vie uplatniť pravopisné návyky v už prebratých témach. Vie ich samostatne používať v cvičeniach, v texte, v diktátoch a kontrolných cvičeniach.</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Čitateľská gramotnosť Enviromentálna výchova Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>

5.2 Obsah učebného predmetu Slovenský jazyk a literatúra (sloh)

Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezové témy
<p>1. Umelecký a vecný text</p> <p>Poukázať na základné rozdiely medzi umeleckým a vecným textom. Najviac používané kľúčové slová v umeleckom a vecnom texte. Ich vyhľadávanie v texte. Reprodukcia podľa osnovy.</p> <p>2. Diskusia, Názor</p>	<p>Žiak po prezentácii jednotlivých druhov textu vie každý pomenovať správnym pojmom. Pozná kľúčové slová a následne ich vie použiť v umeleckom alebo vo vecnom texte. Späťne ich vie v texte vyhľadať. Vie k textu vytvoriť osnovu. Ovláda pojem reprodukcia a vie ju prakticky zrealizovať. Vie postrehnúť a opraviť vecné chyby v počúvanom texte.</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj Čitateľská gramotnosť Enviromentálna a výchova</p>

<p>Pojem diskusia a názor. Diskutovať so žiakmi na rôzne témy (najlepšie také, ktoré sú z blízkeho okolia žiaka, zamerané na bežný život). Učiteľ môže umelo vytvoriť konfliktnú situáciu a následne vyzvať žiakov na prejavenie vlastného názoru k danej situácii. Situácia môže byť reálna alebo vymyslená.</p>	<p>Žiak vie diskutovať na určitú tému vybratú učiteľom/žiakom. Ovláda pojem diskusia. Dôraz kladie najmä na riešenie konfliktnú situáciu. Žiak vie vyriešiť primeranú konfliktnú situáciu. Pozná niektoré stratégie riešenia konfliktu. Vie sa napr. „pohádať“ so spolužiakom o nejakom probléme (primeraným spôsobom a primeranými jazykovými prostriedkami).</p>	<p>Ochrana života a zdravia</p> <p>Mediálna výchova</p> <p>Multikultúrna výchova</p>
<p>3.Opis osoby, ústne, písomne</p> <p>Opis - neučíme definíciu slohového útvaru. Žiaci sa s opisom ako slohovým útvarom stretli už v 3. ročníku. Vychádzame z vedomostí, ktoré o opise žiaci majú. Zamerať sa na opis osoby, ústne aj písomne. Všímať si charakteristické črty a vlastnosti osoby.</p>	<p>Žiak vie charakterizovať opis osoby. Vie ústne opísať vonkajšie črty osoby napr. spolužiaka, rodiča, súrodenca, kamaráta. Pozná základné charakterové vlastnosti, povahové črty opisovanej osoby. Veľmi stručne vie danú osobu opísať aj písomne.</p>	<p>Dopravná výchova</p> <p>Regionálna výchova</p>
<p>4.Cielený rozhovor –Interview</p> <p>Oboznámiť žiakov s cieľným rozhovorom – interview. Ide o nový pojem, s ktorým sa niektorí žiaci ešte nestretli. Tvorba otázok a odpovedí. Cvičenie vzájomnej komunikácie.</p>	<p>Žiak pozná definíciu cieľného rozhovoru. Pozná jeho cudzí názov – interview. Vie skoncipovať jednoduché otázky a odpovede. Napr. so spolužiakom zrealizuje krátke interview o aktuálnej udalosti.</p>	<p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>
<p>5.Reprodukcia, Reprodukcia rozprávania, časová postupnosť</p> <p>Naučiť žiakov pojem reprodukcia textu. Naučiť žiakov reprodukovať nejakú udalosť zo svojho života, alebo života iných ľudí napr. príbuzných, kamarátov a pod. Naučiť žiakov reprodukovať rozprávanie. Dodržať časovú postupnosť deja.</p>	<p>Žiak ovláda pojem reprodukcia rozprávania. Vie ju konkrétne zrealizovať v ústnom podaní. Dodržiava časovú postupnosť- vecí, ktoré sa udiali na začiatku, stručný popis udalosti, ukončenie – záver.</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Čitateľská gramotnosť</p> <p>Enviromentálna a výchova</p>
<p>6.Koncept</p> <p>Náčrt alebo koncept. Definícia. Vysvetliť na príklade. Realizácia konceptu v praxi.</p>	<p>Žiak ovláda definíciu konceptu/náčrtu. Vie vytvoriť náčrt slohového útvaru.</p>	<p>Regionálna výchova</p> <p>Ochrana života a zdravia</p> <p>Mediálna výchova</p>
<p>7.Plagát</p>	<p>Žiak vie zdefinovať pojem plagát. Vie na aké účely sa používa. Vie vytvoriť jednoduchý plagát k nejakej aktuálnej udalosti. Žiak realizuje plagát najprv v skupine, potom sám.</p>	<p>Multikultúrna výchova</p>

<p>Pojem <i>plagát</i>. Všímnúť si udalosť spoločenského alebo kultúrneho diania, ktorá sa má stať v najbližšom čase. Vytvoriť o nej plagát. Sústrediť sa na text. Všímnúť si prvky, ktoré musí plagát obsahovať. Pokus o vytvorenie plagátu v skupine spolužiakov.</p>		<p>Dopravná výchova</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>
---	--	--

5.3 Obsah učebného predmetu Slovenský jazyk a literatúra (čítanie a literárna výchova)

Obsahový štandard	Výkonový štandard	Prierezová téma
<p>1.Umelecká literatúra</p> <p>Oboznámiť žiakov s pojmom umelecká literatúra. Spojiť ho s už prebratými pojmami v 3. ročníku ZŠ: poézia a próza a doplniť o pojem dráma. Učivo zdokumentovať na konkrétnych ukázkach slovenskej aj zahraničnej detskej umeleckej literatúry. Poukázať na rozdiely medzi umeleckou a vecnou (neumeleckou) literatúrou, žiakov tento pojem neučíme.</p> <p>2.Divadelná hra</p> <p>Pojem divadelná hra. Dramatické umenie – dráma- ďalší literárny druh. Realizuje sa v divadle. Dramatickým žánrom určeným detskému príjemcovi je bábková hra, bábkové divadlo (<i>maňuškové, marionetové, javajkové</i>). Pojmy bábkového divadla zopakujeme (opak. z 3. roč.). Žiakov oboznámime s najznámejšími autormi divadelných hier a ich dielami pre deti a mládež. Uviesť príklad divadelnej hry. Naučiť žiakov interpretovať divadelnú hru – dôraz klásť na dramtizáciu, zahrať si divadelné predstavenie. viesť žiakov k tomu, aby si vedeli vytvoriť sami divadelnú hru s jednoduchým námetom a pokúsili sa ju zahrať.</p> <p>3.Rozhlas, Televízia, Film – kino</p>	<p>Žiak pozná význam pojmu umelecká literatúra. Vie ho odlíšiť od vecnej poézie. Žiak vie, že k umeleckej literatúre patrí poézia, próza a dráma. Pojem dráma žiak nemusí ovládať. Neskôr ho rozvineme pri pojme divadelná hra. Žiak vie recitovať jednu - dve básne z tvorby najznámejších slovenských alebo zahraničných básnikov. Dokáže predniesť kratšie prozaické dielo. Dôraz kladie na recitáciu, výrazové prostriedky v prednese.</p> <p>Žiak ovláda pojem divadelná hra. Vie svojimi slovami opísať, čo je divadelná hra, vie to povedať na základe osobnej skúsenosti. Môže povedať názvy divadelných hier, ktoré pozná. Pozná významných slovenských alebo zahraničných autorov divadelných hier. Vie divadelnú hru interpretovať v kolektíve žiakov. Talentovaní žiaci môžu vytvoriť sami kratšiu divadelnú hru so života detí. Vedia ju spoločne zahrať.</p>	<p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Čitateľská gramotnosť</p> <p>Enviromentálna a výchova</p> <p>Regionálna výchova</p> <p>Ochrana života a zdravia</p>

<p>kladné druhy médií. Zavedenie pojmov: rozhlas, televízia a film - kino. Vyzdvihnúť ich funkciu pre spoločnosť aj pre jednotlivca. Znak, ktorými sa navzájom odlišujú. Pojmy nie sú pre žiaka úplne neznáme. Sú integrované z predmetu <i>mediálna výchova</i>. Využiť poznatky z bežného života dieťaťa. Pojmy vyvodit' z reálneho prostredia žiaka. Ich využitie v každodennom živote. Výchovné využitie - vhodnosť a nevhodnosť programov pre deti a mládež. Ich vplyv na duševné zdravie dieťaťa. Niektoré programy (sfilmované príbehy, rozprávky, iné dramatické diela) vychádzajú prevažne z umeleckej literatúry, ktorú žiaci poznajú z čítania. Učivo je vhodné prepojiť aj s učivom o divadelnej hre, ktorá sa inscenuje nielen v divadle, ale i v televízii, rozhlase a filme.</p> <p>4. Dialóg</p> <p>Dialóg je súvislý rozhovor dvoch alebo viacerých osôb, ktoré sú v priamom, vzájomnom kontakte. Dialóg chápeme najmä v súvislosti s literárnym alebo dramatickým dielom. V súvislosti s dialógom sa vyskytuje prítomnosť pohybových prvkov, ktorými sa jazykový prejav dopĺňa, dokresľuje, obmieňa alebo celkom supluje. Napr. namiesto jazykových prostriedkov sa používajú prostriedky mimojazykové napr.gestikulácia, mimika.</p> <p>5.Kapitola, Strofa, Rým</p> <p>Členenie textu na menšie jednotky. Kapitola – pojem, charakteristické členenie najmä v knižkách. Ide o architektonickú jednotku, menšiu než diel (zväzok). Strofa je skupina veršov oddelená od ďalšej strofy. Rým zvuková zhoda slabík na konci veršov.</p> <p>6.Bájka</p> <p>Pojem: bájka. Ide o vymyslený príbeh s výchovným zameraním, v ktorom vystupujú zvieratá alebo neživé predmety, ktoré konajú a hovoria ako ľudské bytosti. Z bájk vždy vyplýva ponaučenie. Najznámejším bájkárom a zakladateľom bájk bol Ezop.</p>	<p>Žiak pozná pojem rozhlas, televízia, film (médiá). Vie ich pomenovať a vie ich navzájom od seba odlíšiť. Pozná charakteristické znaky rozhlasu, televízie a filmu. Vie kde sídli, pozná budovu slovenského rozhlasu, slovenskej televízie (prípadne iných televízií) a filmu (kiná). Film v minulosti a dnes. Vie, že sa film v minulosti premietal v kinách. V súčasnosti na premietanie filmu slúži aj televízia, prípadne prehrávače DVD, videorekordéry. Žiak pozná niektoré literárne diela, rozprávky alebo iné literárne žánre, ktoré boli sfilmované. Žiak sa vie primerane správať v kine.</p> <p>Žiak vie pojem dialóg. Vie, kedy vzniká a koľko osôb sa na ňom zúčastňuje. Vie ho identifikovať v texte a dokáže ho aj prakticky zrealizovať. Pri dialógu vie využívať gestikuláciu, mimiku.</p> <p>Žiak ovláda pojmy z učebnice v súvislosti z textom. Vie v básni identifikovať rým, ovláda nielen pojem, ale aj definíciu. To isté platí aj o strofe a kapitole. Žiak vie prakticky rozlišovať v textoch strofy a kapitoly. Ide o pragmatickú stránku výučby. V učive o rýme podľa zakončenia rozozná 3 druhy rýmov: združený aabb, abab, abba. Vie ich prakticky v básni vyhľadať.</p> <p>Žiak ovláda pojem <i>bájka</i>. Pozná text, ktorý je bájkou a vie ho odlíšiť od iných textov umeleckej literatúry. Po prečítaní bájk vie povedať ponaučenie, ktoré obsahuje. Pozná meno Ezopa ako najznámejšieho autora bájk a tiež pozná meno J. Záborského – nášho významného bájkára.</p>	<p>Mediálna výchova</p> <p>Multikultúrna výchova</p> <p>Dopravná výchova</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p> <p>Osobnostný a sociálny rozvoj</p> <p>Čitateľská gramotnosť</p> <p>Enviromentálna a výchova</p> <p>Regionálna výchova</p> <p>Ochrana života a zdravia</p> <p>Mediálna výchova</p> <p>Multikultúrna výchova</p>
---	--	---

<p>V našej literatúre – J. Záborský.</p> <p>7. Komiks Naučiť žiakov pojem komiks. Je to sekvenčne usporiadaná postupnosť obrázkov alebo graficky spracovaný (kreslený) príbeh. Má svoj dej a na čitateľa pôsobí esteticky. Text môže byť umiestnený alebo v bublinách uprostred textu alebo na okrajovej časti obrázka. Obrázky sú často doplnené zvukomalebnými výrazmi.</p>	<p>Žiak ovláda pojem komiks. Vie ho odlíšiť od iného druhu detskej literatúry. Vie prečítať dej komiksu. Pozná postupnosť deja. Vie, ktoré obrázky sú pred nejakou udalosťou, a ktoré nasledujú za ňou. Vie usporiadať obrázky podľa sledu deja. Vie sám alebo za pomoci spolužiakov nakresliť krátky komiks a napísať k nemu text.</p>	<p>Dopravná výchova</p> <p>Tvorba projektu a prezentačné zručnosti</p>
---	---	--

6. Zásady hodnotenia v predmete

Kritériá hodnotenia sú vypracované podľa Metodického pokynu č.22/2011 na hodnotenie žiakov základných škôl, ktoré schválilo MŠ SR pod č.:2011-3121/12824:4-921 s platnosťou od 1.5.2011 a ŠkVP na školský rok 2017/2018. Podklady na hodnotenie výchovno-vzdelávacích výsledkov získava učiteľ týmito metódami, formami a prostriedkami:

- diagnostické pozorovanie žiaka
- sústavné sledovanie výkonu žiaka a jeho domácej prípravy na vyučovanie
- rôzne druhy skúšok (ústne, písomné, didaktické testy, grafické, praktické).

Pri hodnotení pristupujeme ku každému žiakovi individuálne. Nekomparujeme výsledky detí medzi sebou, ale hodnotíme každého podľa jeho možností a schopností. Snahou každého učiteľa je pozitívne hodnotenie, ktoré má veľký motivačný charakter. Žiakov postupne vedieme k tomu, aby sa vedeli ohodnotiť sami a dokázali ohodnotiť aj výkon svojho spolužiaka. Počas výchovno-vzdelávacieho procesu a na konci každého klasifikačného obdobia sú žiaci na hodnotení známku.

a) V predmete slovenský jazyk sa neklasifikujú pravopisné cvičenia a nácvičné diktáty. Tie učiteľ hodnotí slovne - do príslušných zošitov zapisuje počet chýb, slovný komentár k zvládnutiu cvičení a úloh, prípadne svoje odporúčania k zlepšeniu výkonov žiaka.

Počet a zameranie kontrolných diktátov v 4. ročníku ZŠ:

počet: 10

Stupnica hodnotenia kontrolných diktátov:

0 – 1 chyba = 1

2 – 4 chyby = 2

5 – 7 chýb = 3

8 – 10 chýb = 4

11 a viac chýb = 5

Rozsah kontrolných diktátov v 4. ročníku: 40 – 50 plnovýznamových slov

Zameranie:

1. Opakovanie učiva z 3. ročníka ZŠ
2. Vybrané slová po b, m
3. Vybrané slová po p, r
4. Vybrané slová po s, v, z
5. Spodobovanie
6. Opakovanie učiva za 1. polrok
7. Vlastné podstatné mená
8. Ohybné slovné druhy
9. Neohybné slovné druhy
10. Opakovanie učiva zo 4. ročníka ZŠ

c) Žiak bude hodnotený aj na základe zvládnutia:

- vstupného testu (sleduje sa pamäťová krivka)

- kontrolných prác po tematických celkoch

- výstupný test.

d) Písanie a slohová výchova vo 4. ročníku je realizovaná v rámci SJL. Pri hodnotení a klasifikácii písania a slohu sa vyučujúci zameriava na splnenie cieľa príslušnej strany (uvedené v tematickom výchovno - vzdelávacom pláne), ďalej na úhladnosť, plynulosť a čitateľnosť písma a celkovú úpravu strany. Gramatické chyby by nemali výrazne ovplyvňovať známku za zvládnutie úloh žiakom. Podobne ako v slohovej výchove, aj tu učiteľky veľmi citlivo pristupujú ku klasifikácii a hodnoteniu, rešpektujú individualitu alebo špec. – ped. potreby žiakov.

e) Čítanie a literárna výchova sú hodnotené známkou. V známke je obsiahnutá nielen správnosť, plynulosť a uvedomenosť samotného čítania žiaka, ale aj ďalšia práca s textom, pochopenie prečítaného či orientácia v ňom. Pri hodnotení čítania a literárnej výchovy sa sústreďme na správne, plynulé a uvedomené čítanie (čítanie s porozumením) u žiakov, následne za prečítaním textu má žiak ďalej pracovať s textom (pocity a dojmy z prečítaného textu, jeho dokončenie, analýza, prerozprávanie, dramatizácia a iné). Aj túto ďalšiu aktivitu žiaka učiteľ obsiahne v známke, ktorú udelí žiakovi (nejde teda o známku za samostatné prečítanie).

Percentuálne hodnotenie kontrolných a samostatných prác žiaka v predmete:

1 - výborný:	100% - 90%
2 - chválitebný:	89% - 75%
3 - dobrý:	74% - 50%
4 - dostatočný:	49% - 25%
5 - nedostatočný:	24% - 0%

O výsledkoch hodnotenia a klasifikácie žiaka v predmete SJJ budeme zákonných zástupcov žiaka pravidelne informovať cestou tlačenej žiackej knižky, prostredníctvom triednych schôdzok ZRPŠ a osobných konzultácií v čase konzultačných hodín učiteľa. Ďalšie informácie o hodnotení a klasifikácii nájdete zákonní zástupcovia žiaka na stránkach skolamakov.edupage.org.

7. Učebné zdroje

Ako zdroj informácií pre žiakov využívame pre daný predmet v 4. ročníku nasledovné učebné zdroje:

Hirschnerová, Z., Kesselová, J., Sedláková, M.: Slovenský jazyk pre 4. ročník ZŠ, Orbis Pictus Istropolitana, s. r. o., Bratislava 2008.

Hirschnerová, Z., Kesselová, J., Sedláková, M.: Slovenský jazyk pre 4. ročník ZŠ, pracovný zošit, Orbis Pictus Istropolitana, s. r. o., Bratislava 2008.

Benková S., Komlóssyová H., Pavlovič J.: Čítanka pre 4. ročník ZŠ, OG Vydavateľstvo Poľana, s. r. o., Bratislava 2005.

Štefeková K. a kol.: Pracovný zošit k Čítanke pre 4. ročník ZŠ, Orbis Pictus Istropolitana, s. r. o., Bratislava 2001. (len pre učiteľa)

Machala D.: Čítanie o Slovensku pre 1. stupeň ZŠ, EXPOL PEDAGOGIKA, s. r. o., 2008.

Rösslerová-Sláviková, H.: Práca s umeleckým textom, SPN, Bratislava 1997.

Masarovičová, B.: Mimočítankové čítanie pre 4. ročník ZŠ, POPE print, Peter Pošvanc, Veľký Biel. (pracovný zošit len pre učiteľa)

Pružincová, M.: Hravá gramatika, SJ pre 4. ročník, Maquita s. r. o., Prievidza 2007. (pracovný zošit len pre učiteľa)

Holováčová, A.: Diktáty a pravopisné cvičenia pre 1. stupeň ZŠ, Vydavateľstvo Príroda, Bratislava 2006.

Lehoťanová, B.: Štvrtáci, nebojte sa diktátov, INTERLINGUA, Bratislava 1996.

Svobodová, M.: Pohrajme sa s diktátkami vo 4. ročníku ZŠ, Vydavateľstvo Mgr. Margita Svobodová, Bratislava 2001.

Lampartová, T.: Päťminútovky zo SJ pre 3. a 4. ročník ZŠ, Vydavateľstvo Príroda, s. r. o., Bratislava 2007.

Betáková, V.: Priateľ mäččeň a kamarátka bodka, SPN, Bratislava 1985.

Slovníky a jazykové príručky

Detské časopisy

Knihy a encyklopédie z triednej a školskej knižnice

Mimočítanková literatúra

Multimédia a ďalšie učebné pomôcky.